

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, GEGUŽE — MAY 12, 1980

NR. 111

LKB KRONIKA NR. 40

RAMANAUSKAITĖS TEISMAS

(Tęsinys)

Baigus skaityti kaltinamąją išvadą ir vertėjui per didelį vargą ją šlaip taip išvertus, teisėjas paklausė Ramanauskaitę: — Ar jums aiškus kaltinimas?

— Ne.
— Jūs kaltinama, kad atvykote į Girias, suorganizavote ir 1979 m. liepos 18, 19, 20 dienomis pas Lukšą mokėte religijos nepilnamečius Girų aštuonmetės m-los vaikus. Ar supratote kaltinimą?

— Ne! Man atrodo, kad kalbėti apie Dievą, religiją, mokyti vaikus melstis tai ne nusikalstamas, — aiškino teisiamoji.
— Ar prisipažįstatė kalta?
— Ne.

Prokuroras pasiūlė tokią teismo proceso tvarką: Pirmiausia apklausti teisiamąją Ramanauskaitę, paskui liudininkus: Sizo, Krupicą ir kt., paskutiniuoju apklausti Bogačioją. Su prokuroro pasiūlymu sutiko visi: teismo visuomeninis kaltintojas advokatas ir teisiamoji. Teisėjas paskelbė, kad Teismas nutarė pradėti klausyti Ramanauskaitę, paskui liudininkus, o gale paskelbti dokumentinę medžiagą.

Teisėjas kreipiasi į Angelę Ramanauskaitę, siūlydamas jai papasakoti apie įvykdytą nusikalstamą.

— Viskas yra užrašyta mano parodomuose tardymo metu, o dabar atsisakau dalyvauti teisme, — pareiškė teisiamoji.
— Atsisakote duoti parodymus?
— Atsisakau.
Teisėjas skelbia 5 min. pertrauką.

Salėje klegesys. Kai kas prieikščiau vertėjui: "Koks tu lietuvis, jei nemoki lietuviškai kalbėti?" Tas tvirtino, kad tikrai esąs lietuvis. Per rankas eina kažkieno atsivežti tešlainiai. Visi vaišinasi ir siūlo vaišintis partijos atsiųstom "viešniom". Šios purto galvas, tvirtindamos, kad nenori. "Nebijokite, neužnuodyti! Pasivaikinkite", — siūlo kitoms, — kai kurios paima ir valgo. Pertraukos metu per atvirą langą į salę įžengė vienas ilgakojis vaikas, nes didelis būrys jaunimo, atvažiuosio iš Kauno, buvo neįleisti į salę. Tuoju vienas iš komjaunuolių, sėdėjusių salėje tarp žmonių, iškviestų teismo tvarkin, kuris įtūžęs pareiškė, kad šitai geruoju nepasibaigs. Tačiau atsiųstas milicijos majoras pabarė, kad visi laikytųsi tvarkos ir tuo "incidentas" pasibaigė. Matyt, teismo kambary sėdįs čekistas šiek tiek atšaldė perdang uolius Baltarusijos pareigūnus, perspėdamas, jog neverta erzinti žmonių minią.

(Bus daugiau)

Popežius Jonas Paulius II-sis Ganoje susitiko su Anglikonų Bažnyčios galva, Kanterburio arkivyskupu Robert Runcie. Paskelbtame komunikate sakoma, kad visų Bažnyčių įėjus reikia sujungti, kad Kristaus balsas būtų efektingai išgirstas. Nereikėtų eikvoti krikščionių energijos seniams nesutarimams, sakoma pareiškimė.

MASKVA IŠLEIDŽIA MAŽIAU ŽYDŲ

Vis sunkiau gaunamos emigracijos vizos

New Yorkas. — Amerikos žydų komiteto Europos reikalų direktorius David Geller paruošė išsamų memorandumą apie ypatingą sovietų žydų grupę „refusnikus“. Šis iš anglų kalbos kiles žodis gerai žinomas ir sovietų žydų tarpe. Refusnikas yra sovietų pilietis, kuris prašė išvažiavimo vizos ir kurio prašymas buvo atmetamas (refused). Šiuo metu Sovietų Sąjungoje yra apie 3,000 žinomų žydų refusnikų, maždaug 800 šeimų. Manoma, kad tų šeimų yra dvigubai daugiau, tačiau kai kurios slepia, kad jos norėjo išvažiuoti ir negavo leidimo, rašo Geller.

Komitetas nurodo, kad emigracijos varžymas lauko tarptautinius įstatymus, pasirašytus ir Sovietų Sąjungos. Tai Universalinė Žmogaus Teisių deklaracija, Tarptautinė Visuomenės Diskriminacijos konvencija ir Tarptautinis Susitarimas dėl Civilinių ir Politinių teisių. Sovietai taip pat lauko ir Helsinkio susitarimą.

Kai kurios žydų šeimos laukia vizų jau 8 metai, rašo komitetas. Ir tai buvo sunkūs metai. Išvykimo vizos prašymas, paprastai, atneša atleidimą iš darbo. Po to seka persekiojimas dėl parazitizmo. Valdžios įstaigos gali nustatyti, kad vizos prašytojas yra parazitas, antisocialus elementas. Baudžiamojo kodekso 209 straipsnis už parazitizmą numato iki metų kalėjimą. Tarp žydų refusnikų žinomas dr. Josif Begun, kuris ištremtas į Sibirą, nes gyveno iš hebrajų kalbos pamokų, o toks darbas nelaikomas garbingu darbu, vadinamas parazitizmu.

Refusnikai dažnai netenka telefonų, jų laišškai sulaikomi, vaikams išmetami iš universitetų, praranda karinės prievolės atidėjimą ir pašaukiami kariuomenėn. Po prievolės atlikimo jiems vėl neleidžiama emigruoti, nes jie žiną „valstybinių paslapčių“. Refusnikai dažnai tardomi, areštuojami, kartais primušami gatvėje saugumiečių. Pasipriešinus, jie apkaltinami chuliganizmu, kalinami 15 parų daboklėse. Refusnikams lengviausia prarasti draugus ir pažįstamus. Jie bijo su jais susitikti, palaikyti artimesnius ryšius. Žinoma refusnikė Ida Nudel 1978 m. buvo nuteista ketverių metų ištremimui. Neseniai apie ją rašė Tomsko laikraštis: Ji esanti žiauri ir pavojinga moteris, su kuria neturėtų kalbėti joks garbingas sovietų pilietis, nes ji esanti sovietų liaudies įrodymas priešas. Po tokių straipsnių žmonės bijo su Nudel susitikti, rašo Gelleris.

Amerikos žydų komitetas nurodo, kad pernai valdžia išleido 51,000 žydų, o šiemet per pirmus tris mėnesius išvykimo suvaržė, išleido daug mažesnių nuosimti. Sumažėjimas aiškinamas santykių tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos pablogėjimu dėl Afganistano invazijos, dėl SALT sutarties nepatvirtinimo, dėl prekybos privilegijų Kinijai suteikimo, dėl Olimpiados boikoto. Vis mažiau žydų gauna vizas. Dažnai naujojo paslaugos saugumo „motyvas. Profesorius Vitalio Rubino prašymas buvo atmetas dėl saugumo, nors jo profesija yra Kinijos ir Viduramžių istorijos mokymas. Daugelio žydų prašymai leisti susijungti su užsienyje gyvenančiais giminingais atmetami dėl „nepakankamos giminytės“.

Komitetas ragina pasaulio žydus palaikyti vienintelę refusnikų viltį — išvystyti visame pasaulyje visų geros valios žmonių spaudimą, kad Sovietų Sąjunga laikytųsi savo pasirašytų tarptautinių sutarčių, baigia Amerikos žydų komitetas.

— Japonijos Mitsui bendrovė paskelbė, kad bus atgaivinti darbai Irane, kur statoma 3.2 bil. dol. vertės petrocheminė įmonė.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Costa Rica organizuoja tarptautinę komisiją Kubos pabėgėliams gelbėti. Daromi žygiai pasiūsti į Kubą Costa Ricos, Amerikos ir Britanijos delegaciją tartis su Castro dėl tvarkingo kubietų išvažiavimo. Jau aštuonios valstybės pažadėjo priimti pabėgėlių iš Kubos, jų tarpe Vakarų Vokietija, Kanada, Australija.

— Valstybės departamento spaudos ryšininkas Hodding Carter III-sis paskelbė, kad jis nuo liepos 1 d. pasitrauks iš pareigų.

— Afganistano pabėgėliai paskelbė Pakistane, kad praėjusį antradienį sovietai pradėjo stiprų puolimą prie Ghaznio miesto. Du kaimus visai sugriovė sovietų aviacija, žuvo apie 5,000 civilių.

— Atleidimai iš darbų palietė ne tik automobilių įmones, vis daugiau atleidžiama plieno pramonės darbininkų East Chicago, Trenton, Mich. ir Detroito.

— Vakarų Vokietijos Olimpinio komiteto prezidentas rekomendavo boikotuoti Maskvos olimpinis žaidimus.

— Japonija paskelbė, kad ji pirks naftą iš Irano, nors jos kainos ir pakeltos iki 35 dol. už statinę.

— Kainų kilimas balandžio mėn. nebuvo toks greitas, kaip anksčiau. Infliacija siekė tik 0,5 nuos.

— Švedijoje toliau plečiasi generalinis streikas, didžiausias švedų istorijoje.

— Gynybos departamentas paneigė švedų televizijos paskelbtą žinią, kad keli tūkstantai JAV marinų išsikėlė Omane, kur steigama JAV karinė bazė.

— Saudi Arabijos ambasadorius šeikas Faisal Alhagelan trečiadienį aplankė valstybės departamento sekretorių Warren Christopher ir prašė jį daryti žygių sustabdymo "Princesės mirtis" filmo rodymą PBS (Public Broadcasting Service) kanale. Šeikas įteikė tai bendrovei adresuotą Saudi Arabijos laišką. Filmo laukiama ateinančių pirmadienį Chicago 11 kanale.

— Meksikos pasienyje, prie Chula Vista, pasienio policija pernai sulaukė 337,930 meksikiečių. Praėjusią savaitę sugauti 300 svetimšalių, bandžiusių perėti sieną.

— Lenkijoje jau tradicija tapo pavasarinės katalikų pamaldos ir automobilių pašventinimas. Gegužės 4 d. Podkova Lesna mieste kun. Leon Kantorski pašventino 2,000 automobilių ir jų savininkų šeimas. Kunigas patarė neužmiršti, kad šio pasaulio pagrindinis vairuotojas yra Dievas.

Prezidentas Carteris apie sekretorius

Philadelphia. — Prezidentas Carteris, ilgesnį laiką niekur nevažinėjęs, penktadienį aplankė Philadelphia, kur pasakė dvi kalbas. Pasaulio Reikalų taryboje jis gyrė buvusį valstybės sekretorių Vance, tačiau pasakė, kad "sekretorius Muskie bus daug stipresnis sekretorius, kuris neįklumpis į administracijos detalių ar protokolo detalių liūną". Iš to sprendžiama, kad buvęs sekretorius — "įklumpdavo". Prezidentas, klausiamas ar sekretorius neturės

Meksika - naujoji naftos galybė

Yra vilčių pasivytį Saudi Arabiją

Meksika. — Japonijos premjeras Ohira, vykdamas į Washingtoną, buvo sustojęs ir Meksikoje. Sakoma, kad Meksikos sostinėje kasdien galima sutikti užsienio delegacijų, viešbučiai pilni užsieniečių, kurių vienintelis tikslas — susitarti dėl naftos pirkimo. Meksikos naftos pramonės „Petroleos Mexicanos“ direktorius Jorge Diaz Serrano neseniai pasakė, kad Meksika tapo tikra naftos galybe. Įrodytos naftos atsargos siekia 50 milijonų statinių. Per ketverius metus gamyba padvigubėjo ir šiemet sieks metų gale 2.7 mil. statinių per dieną. Tarp naftos galybių Meksika šiandien šešta pasaulyje, lygi su Iranu, su Kuvaity. Dar svarbiau, Meksikos galimos naftos atsargos, spėjami šaltiniai, gali siekti iki 200 bil. statinių. Tyrimai buvo daromi tik apie 10 nuos. Meksikos teritorijos plotuose. Daug užsieniečių geologų tvirtina, kad Meksika, išvysčiusi naftos ieškojimą jūros dugne, galėtų pasivytį savo atsargomis didžiausią gamintoją Saudi Arabiją.

Ligi šiol Meksikos pagaminamos naftos didžioji dalis buvo skirta vidaus reikalsams, tačiau šiemet Meksika jau eksportuoja apie 700,000 statinių per dieną. Daug jos naftos perka Amerika, Ispanija ir Izraelis, tačiau paskutiniu metu šiek tiek siunčiama į Braziliją, Costa Ricą, Prancūziją, Japoniją, Nikaragvą, Jugoslaviją. Japonijos premjeras derėjosi dėl Meksikos parduodamos Japonijai naftos kiekio pakėlimo iki 300,000 statinių per dieną. Japonija pažadėjo investuoti Meksikoje daugiau lėšų petrocheminių įmonių statybai, pramonės išvystymui.

Libija atšaukė savo diplomatus

Tripolis. — Libija sutiko išgabenti savo diplomatus iš Washingtono, nes ji neileiskanti su Amerika susikurti. Tačiau diktatorius Kadafis pasakė, jog jis svarsto, ar nereikėtų nutraukti naftos pardavimo Amerikai. Iš Libijos importuojama nafta Amerikai sudaro tik 3.5 nuos. visos importuojamos naftos, tačiau Libija Amerikai parduoda 44 nuos. savo eksportu.

Per praėjusius du mėnesius piktadariai nužudė Londone, Romoje ir Beirute penkis Libijos piliečius. Jie visi buvo Kadafio prieštai. Libija reikalauja, kad piliečiai sugrįžtų namo arba jiems gresia likvidavimas. FBI išaiškino Libijos diplomatų planą žudyti Amerikoje gyvenančius libiečius, kurių čia yra apie 4,000. Ambasados sąrašas buvo apie 50 žmonių, "pasmerktų likvidavimui", nes jie esą Kadafio prieštai. Tas ir privedė prie santykių pablogėjimo.

Libija, kurios vadą Egipto prezidentas vadina "lunatiku", turi nesutarimų ir su Britanija bei Italijos vyriausybėmis.

sunkumų su patarėju Brzezinskiu, atsakė, kad energingas Brzezinskis pasiūlo šviesių idėjų, tačiau kai kurios jų būdavo atmetamos.

Prezidentas pasakė toliau ieškosias su Sovietų Sąjunga įtempių mažinimo, sieksias strateginių ginklų apribojimo susitarimų.

Iki šiol naftos atradimas ir eksportai mažai pagerino Meksikos gyventojų padėtį. Pats ieškojimas, gręžiniai, šaltinių išvystymas, gamybos kėlimas daug kainuoja. Lėšos vis dar investuojamos į ateities šaltinius. Įrengimai, vamzdžiai, pompoms — viską reikia importuoti iš užsienio. Tik šių metų gale naftos pramonė duos pelną, kuris palies ir bendrą ekonominę padėtį. Meksika padvigubino savo rafinerijų apimtį ir trigubai pakėlė petrochemikalų pramonę, visa tai padaryta per trejus metus. Praeis dar daug laiko, kol 70 milijonų meksikiečių pajus gyvenimo lygio pakilimą, nes mažiausiai pusę gyventojų skursta, o prieauglis yra 3 nuos. per metus, tačiau naftos atnešami turtai ilgainiui pradės tą skurdą lengvinti, tikisi Meksikos vyriausybė.

Irano rinkimai

Teheranas. — Kurdų provincijos neramumai vėl sutrukdė Irano parlamento rinkimus. Kaip žinoma, balsavimas prasidėjo kovo 14 d. ir buvo išrinkti 98 nariai. Antrame balsavime teko išrinkti dar 149. Nelaukiama, kad bus išrinkti visi 270 parlamento narių, nes kai kurios provincijos rinkimus boikotavo.

Parlamentas, pagal naująją konstituciją, gali pradėti darbą su dviem trečdaliais atstovų (180), o šis skaičius bus sudarytas. Rinkimų rezultatai dar neskelbiami, tačiau spėjama, kad daugumą turės fanatiška musulmonų grupė, vadovaujama ajatolos Beheshti. Revoliucijos vadas Khomeinis ragino balsuoti už tuos kandidatus, "kurie yra 100 nuos. musulmonai".

Užsienio reikalų ministeris Ghotbzadeh iš Belgrado negrįžo namo po prezidento Tito laidotuvių, bet nuskrido į Šveicariją, kur tarėsi su užsienio reikalų ministru Pierre Aubert. Šveicarija Irane atstovauja Amerikos interesams.

Popežių sutiko asantų karalius

Accra. — Apie milijonas žmonių sutiko popežių Joną Paulių II-jį Ganoje, kur jis nuskrido į seną asantų genties sostinę Kumasi. Čia jį pasveikino genties karalius Otunfo Apuku Wave su savo dvariečiais, šimtais būgnų ir cimbarių. Asantų padermė ilgai kovojo prieš britus kolonizavimo laikais, o 15-tame šimtmetyje buvo galinga Afrikos valstybė. Dabartinis karalius yra religingas anglikonas, tačiau jo dvariečių ir atskirų kunigaikštijų vadų tarpe yra ir katalikų.

Šeštadienį popežius išskrido į Viršutinę Voltą, vieną skurdžiausių Afrikos šalių.

KALENDORIUS

Gegužės 12 d.: Nerejus, Flavijs, Vaidutis, Viligallė.
Gegužės 13 d.: Servatas, Glicerija, Gardevutis, Alvydė.
Saulė teka 5:36, leidžiasi 7:58.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 65 l., naktį 45 l.

Nerimą sukėlė japonų automobiliai

Reikalauja sumažinti importus iš Japonijos

Washingtonas. — Amerikos automobilių darbininkų unija išvystė stiprią kampaniją prieš užsienio, daugiausia Japonijos, automobilius. Reikalaujama suvaržyti importus, nes jie kenkia JAV automobilių pramonei. Unijos reikalavimus stipriai remia kai kurie Kongreso nariai, jų tarpe Ohio demokratas sen. Howard Metzenbaum ir Michigano dem. sen. Donald Riegle. Jie gegužės 6 d. buvo sukvietę į Washingtoną pasitarimui didžiųjų automobilių įmonių direktorių.

Kada Washingtono lankėsi Japonijos premjeras Ohira, jam buvo priminta nenormali automobilių prekybos padėtis. Japonijos automobiliai Amerikoje sudaro maždaug ketvirtadalį čia parduodamų naujų automobilių. Prezidentas Carteris nelinkęs varžyti importų iš Japonijos, tačiau prekybos departamentas pasakė premjerui Ohirai, kad Kongreso spaudimas gali tapti nepakeliamas, jei japonų automobilių bendrovės nepadės pataisyti susidariusios padėties. Iš penkių didžiųjų Japonijos automobilių bendrovių dvi — Nissan ir Honda — jau paskelbė planą atidaryti fabrikus Amerikoje, kad amerikiečiai turėtų darbų. Didžiausia japonų Toyota įmonė irgi sudarė komisiją, kuri studijuoja, kur ir kiek įmonę steigti Amerikoje.

Japonijos užsienio prekybos aukštas pareigūnas Masahisa Naiton pareiškė, kad japonų automobilių dalių pramonė greit atsivės Amerikon delegaciją užsakyti automobilių dalių. Japonų įstatymai, kurie uždeda didelius mokesčius JAV automobilių dalims, bus atšaukti ateinančių metų balandžio mėn., paskelbė Kyodo žinių

agentūra.

Skelbiama, kad Amerikos automobilių pramonė pernai turėjo 7 bil. dol. prekybos deficitą. Daugiausia nukentėjo Chryslerio bendrovė.

Kai kurie stebėtojai aiškina, nes nesugebėjo prisitaikyti prie gazolino brangimo, toliau gamino gazoliną ryjantis mašinas, kada japonai pasiūlė pigesnius, mažiau gazolino deginančius automobilius. Kaltinamos ir darbininkų unijos, kurios taip išskėlė savo reikalavimus, kad įmonės emė nebesuvesti galo su galu, mašinos pabrango, o laisvoje rinkoje Japonijos automobiliai pradėjo rasti vis didėjantį pareikalavimą.

Japonijos automobilių pramonės vadai klausia, o kiek pastangų Amerikos automobilių gamintojai parodė gaminti automobilius, kurie būtų pritaikyti Japonijos rinkai? Tokių pastangų nebuvo, sako japonai. Amerikos automobilių pramonė gali kaltinti tik save, nes nesugeba atlaikyti japonų konkurencijos.

Tilto nelaimė

St. Petersburgas. — Penktadienį Liberijoje registruotas prekinis laivas "Summit Venture", lyjtant lietui, audringame ore, atsimušė į tiltą, kuris jungia St. Petersburgą su Bradentonu, Floridoje. Tiltu eina ir 275 vieškelis. Laivas nugriovė tilto atsparą ir dalis tilto įgriuvo į vandenį. Tuo metu tiltu važiuo "Greyhound" autobusas ir įlėkė į vandenį, nuskendo ir vienas sunkvežimis ir keli automobiliai, žuvo 32 žmonės, jų tarpe 23 autobuso keleiviai.

Lietuvių fondo narių suvažiavimas įvyko 1980 m. gegužės 3 d. Jaujinio centre, Chicagoje. Matyti dalis suvažiavimo dalyvių. Pirmoje eilėje dr. F. Kaunas, Marija Remienė, dr. K. Ambrozaitis. Nuotr. P. Malėtos

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

KARTAIS IR WASHINGTONĖ PANAŠU KAIP CHICAGOJE

Mūsų gyvenimas sostinėje Washingtono nepasizymi lietuviškų įvykių gausumu, kaip Chicagoje, Toronte, Clevelande, Detrote ir gal dar kai kur. Laimei tik už 40 mylių yra Baltimorės miestas su sena, savo pėdas išėjęs istorijon išrėžusia Baltimorės lietuvių kolonija. Ji kartas nuo karto vašingtoniečių pavilioja į savo lietuviškus renginius. Pvy. šeštadienį, balandžio 19 d., kai Chicagoje vyko 24-toji Lietuvių operos premjera, kas norėjom, turėjom progos Lietuvių namuose išklausyti gana malonų Baltimorės lietuvių "Dainos" choro koncertą. Po savaitės sekmadienį, balandžio 27 d., labai lietingą popietę Washingtono ir apylinkių lietuvių gana gausiai dalyvavo tuose pačiuose Baltimorės Lietuvių namuose įvykusioje Baltimorės LB apylinkės valdybos rengtoje literatūrinėje popietėje, kurioje programą atliko svečias iš tolimos Kalifornijos poetas Bernardas Brazdžionis ir kitas svečiai iš artimesnio Rochesterio rašytojas Jurgis Jankus. Netoli poros šimtų klausytojų turėjo progos pasidžiaugti tikrai neeilinio lygio literatūrine švente, kurioje abu lietuviško žodžio kūrėjai ne tik skaitė savo kūrinius, bet šį tą papasakojo ir iš savo gyvenimo, ypač poetas B. Brazdžionis, atidengęs nemažą akimirklį, kaip gimė eilė jo eilėraščių.

Ir visa tai, kas išplaukė iš abiejų kūrėjų lūpų, neliko vien salėje buvusių klausytojų ausyse bei prisiminimuose, bet "Amerikos Balso" pareigūnų buvo ištisai įrašyta į magnetofono juostas. Dalis tos medžiagos netrukus radijo bangomis nuskambėjo į Lietuvą, o kita dalis pasiliks "AB" archyvuose ir atitinkamomis progomis bus panaudota transliacijoms į Lietuvą. Literatūrinėje popietėje, kurią pravedė LB Baltimorės apyl. valdybos narys Juozas Gašla, žiūrovų tarpe buvo malonu matyti ir tokius mūsų literatūros bei teatro asmenis, kaip rašytoją A. Vaičiulaitį, poetą A. Nykū-Niliūną, aktorį J. Palubinską, poetą A. Radzijų, poetę St. Šukytę ir eilę kitų.

Ir štai vėl išaušo nepaprasto grožio gegužės 3 — 4 savaitgalis. Nors sostinėje vyšnios jau senokai nužydėjo, bet po jų pražydavo kiti medžiai ir įvairūs krūmai, ir JAV sostinė atrodė kaip rojus. O dar saulutė taip gražiai ir šiltai pašildė. O savaitgalis vėl neeilinis. Mūsų širdis nedidelės K. Doneičio vardo lit. mokyklos tėvų komitetas jau kuris laikas reklamuoja sol. Aldonos Stempužienės-Svedienės ir jos vyro komp. J. Švedo koncertą mokyklos naudai, įvykstantį gegužės 3 d. vakare Latvijos namų didžiojoje salėje. Kiek prisiminimų, kiek minčių apie Aldoną. Juk kai apie 1955 — 56 m. Chicagoje ateitininkija rengė pirmąjį Chicagoje solistų A. Stempužienės ir V. Verikaitio koncer-

tą, rengėjų buvau paprašytas su abiem solistais padaryti spaudai interviu. Taip nuo to laiko ir likom gana artimi. O Aldona dainavime kilo ir kilo.

Nors mūsų lit. mokyklos tėvų komiteto atstovės, ypač energingosios T. Landsbergienės ir K. Cesonienės, smarkiai spaudė ir gnaibė, kad koncerte dalyvautumėm, bet reikalai kitaip klostojosi. Reikės vykti į Baltimorę, į vestuves. Paskutiniai Lietuvos nepriklausomybės metais Panevėžio mergaičių gimnazijoje šalia kitų buvo ir tokia graži gimnazistė Liucija Lapaitė, dabartinė Las kauskienė, vieno iš Baltimorės lietuvių radijo programos vedėjų — Kęsto Laskausko žmona. Tai gi tą dieną jų dukters Reginos vestuvės. Ir kaip nedalyvaus, jei jaunuosios mama pažįsti daugiau negu 40 metų.

Kelias minutes pavėlavę, pasiekiam Baltimorės lietuvių Šv. Alfonso bažnyčią pačiam miesto centre. Kaip niekad, automobiliui nėr kur snapo įkisti: ar dėlto, kad turgus netoli, ar į bažnyčią tiek svieto suplaukė? Teisybė, į bažnyčią Erdvi gotikos stiliaus šventovė, kai įėjom, tai atrodė pilnutėlė, bet kai pasistūmėjom į priekį, ne taip jau milžiniška minia atrodė. Bet vietiniai sakė, kad tiek žmonių į šventovę nesusirenka nei per Lietuvos nepriklausomybės šventę, nei per didžiąsias bažnytines šventes. Populiarūs Baltimorėje Laskauskai ir jaunuoju Viktoro Sajausko tėveliai. O klebono kun. A. Dranginio atnašaujamas Mišios ir pamokslas šimtaprocentiniai lietuviški. Prieš dvi savaites mačiau, kai klebonas kun. A. Dranginis, aktyvus pasaulietinio "Dainos" choro narys, kartu su kitais nuo scenos traukė lietuviškas dainas. Jei teisingai mane informavo, tai klebonas esąs vienas pagrindinių "Dainos" choro veiklos judintojų. Ar daug turime kunigų, kurie aktyviai įsijungtų į pasaulietinius ar aplamai į bet kokius chorų? Tarp kitko, kun. A. Dranginis yra Amerikos lietuvis ir Lietuvos, berods, niekad nematęs.

Po apeigų bažnyčioje negi grįši į sostinę. Juk Baltimorės Lietuvių namų didžiojoje salėje paruoštos vaišės daugiau negu 300 svečių. Juoba ir lietuviškos dėšės čia atrodė šimtą kartų skanesnės, negu pvz. Chicagoje, nes, gyvendami sostinėje, savaityti savaitėmis neturim progos jų paragauti. Vestuvės čia be prakalbų, išskyrus klebono maldą ir trumpą pirmojo pabrloio žodį. To liau gi valgyk, uliavok, linksminkis. Vietoj išlaidžių suknelių, pamergės apsirergusios lietuviškais tautiniais rūbais, kartas nuo karto suskamba lietuviška daina, vedama buvusio Panevėžio teatro aktorius J. Kazlauskas, o orkestras, neužsigauk, man atrodė, toli dar nuo Chicago Neolituanų ar Balio Pakšto orkestrų.

Jauku ir gera savuose Baltimorės Lietuvių namuose, lyg būtum Chicagoje Jaunimo centre ar New Yorko lietuvių Kultūros Židiny. Mes sostinėje tokios vietos neturim, už pinigų glaudžiamės prie latvių, mokėdami nuomą.

Kai pavakarej salę įkaito, pasiskleidėm parkelyje prie Lietuvių namų. Ten aikštė, suoliu-

MOSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

ANSAMBLO SŪKURIO KONCERTAS

Gegužės 3 d. Brocktono ir apylinkių lietuvių rinkosi į North North Junior aukšt. mok. auditoriją į Lietuvių tautinių šokių ir muzikos koncertą.

Svečiams beveik užpildžius auditoriją, Southeastern fizharmonijos orkestras 20 muzikantų, diriguojant Robert Babb, subtyliai pradėjo koncertą komp. Julius Gaidelio lietuvių liaudies uvertiūra. Sūkurio kanklininkų „Kobūdi, putinėli“ — A. Suplienės, nuteikė mistiškai. Ir tuoj pat būrys lietuvių pasisveikino šokių — kepurine pradėjo šokius. Sekantieji: vestuvių polka, žigonėlis, tryptinis, suk, suk, rate- li, rugučiai ir malūnas su gyvu vėjinio malūno paveikslu. Šokėjai pateikė gražią pyne, užburdami auditoriją.

Po pertraukos kanklininkė V. Biznikauskaitė solo paskambino Lopsine, J. Philipp, H. Dilytė su R. Kulbyte dueta — supinsit dainužė — A. Mikulskio, H. Dilytė solo — lėlytės sapnų — A. Mikulskio, A. Lingaitaitėnės solo — oi, žiba žiburėlis — A. Mikulskio ir šėnis — liaudies šokį — P. Stepulio visos keturių.

Ir vėl šokėjai, lydimi orkestro, sutartinai pašoko: oželių, žiogių, aukštųjų kadrylių, šokių pyne iš greitpolkės, klumpakojų, šusto, kalvelio ir rezginės. Įspūdingai pašoktas aštuonnytis ir subatėlė suklė plojimų audra.

Scena meniškai išdekoruota Rimmo Manomaičio tautinių juostų ornamentais. Keliašimt 3-jų generacijų auditorija audringai ansambliui plojo. Scenoje pasirodė Sūkurio ansamblio vadovas Vy-

tautas Bruzgas. Jis nuoširdžiai dėkojo asistentėi šokėjai Jūratei Dambrauskaitėi, iškvietė į sceną muzikę, šokių pianiną palydovę, M. Blaževičiūtę-Cramley su akordeonistu Brian Pierce. Dėkojo su juo visa auditorija muzikos patarėjui, lietuvių liaudies uvertiūros kūrėjui, būsimojai Sūkurio muzikantų mokytojai komp. Julijui Gaideliui, fizharmonijos orkestro vadovui — dirigentui Robert Babb ir jo 20-čiai orkestrantų. Buvo reto džiaugsmo šventė.

Padėka darbščiam jaunimui, energingajam ansamblio vadovui Vytautui Ružgiui, uoliajai muzikėi Marytei Crazeley, pirmajam Sūkurio organizatoriui Mikui Subačiui, dabartiniam administratoriui Eligijui Sužiedėliui, ilgamečiam rekalų vedėjui Pranui Šimkui, kasninkui Eugenijui Užpurviui, Birutei Skobelkieni, jaunimo atstovams Šarūnui Norvaišai ir Gintarui Subačiui. Valdymo dėka buvo išleista Sūkurio tautinių šokių ir muzikos koncerto puiki programa, su trumpa Sūkurio istorija, šokėjų, kanklininkų, Southeastern fizharmonijos orkestro dirigento su koncerte grojusiais, mecenatų ir rėmėjų pavardėmis.

Sūkurys įvairiomis progomis pašoka Brocktone ir apylinkėse. Dabar ruošiasi dalyvauti VI-jai Tautinių šokių šventėje, Chicagoje.

Po sėkmingo koncerto Sūkurio valdyba pakvietė programos atlikėjas, rėmėjas ir talkininkus į sandaros salę vaišėms. Svečiai užpildė dvi sales, kame buvo vyriausios šeimininkės B. Skobelkienės su talkininkėmis vaišėnami. Lietuvių tautinių šokių ugdymas išsivijęs yra ryšys su tėvyne, kuris glūdi visų kartų lietuvių širdyse. Geriausios sėkmės Sūkurui! E. Ribokienė

Detroito Gabijos tunto tautininkė Rita Matvėkaitė su tėveliais Stase ir Leonu Matvėkais ir Vidurio rajono vadeive Aldona Gasneriene iš Chicago. Nuotr. J. Urbono

kai, medeliai. Ir parkelis oficialiai vadinasi Mažuoju lietuvių parku. Ji suplanavo, įrengė ir lietuvių vardu pavadino kažkurios tai valdžios ar miesto įstaigos.

Taip ir prabėgo diena su Baltimorės lietuvių pakilioje vestuvių puotoje, vis prisimenant Aldonos ir jos vyro Jono Švedo netrukus už maždaug 40 mylių prasidedantį koncertą. Bet išaušęs gražus sekmadienis sostinėje vėl atnešė naują, malonią progą, apie kurią pakalbėsim kitą savaitę.

VL. R.

— "Atlantic" žurnalas, turįs 340,000 skaitytojų, įsteigtas 1857 m. Bostone, parduotas naujiems savininkams, Zucker- man bendrovei, turinčiai 150 mil. vertės nekilnojamo turto pardavimo įstaiga.

Lietuvos atsiminimai

Radio Valanda jau 59 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet 18 WEVD Stoties New York 1320 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKOBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
TEL. — 753-6636 (201)

Kai pavakarej salę įkaito, pasiskleidėm parkelyje prie Lietuvių namų. Ten aikštė, suoliu-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje U.S.A.	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

VILNOS RŪŠYS

Vilna yra ne tik įvairių rūšių, bet dar — gyva ir negyva. Gyva vilna vadinama tokia, kuri kerpama nuo gyvų avių ir kitų vilninių gyvulių. Negyva yra ta, kuri kerpama nuo negyvų avių arba kailių. Tyrėjų nustatyta, kad yra labai didelis skirtumas tarp gyvos ir negyvos vilnos. Aviai kritus, nustoja veikti liaukos, kurios maitina vilnas įvairiais riebalais. Gyva vilna yra spindinti ir tasi. Negyva neturi tūsumo ir spindėjimo, dažnai būna išraunama su šaknimis ir kailio gabalais. Tokia vilna žymiai mažesnės vertės, ir pirkėjai moka už ją pigiau.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS

Tel. — 337-1285
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 iškysrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai

2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIILIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. iškysrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Tel. — 282-4422

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 — iš anksto susitarus.

LIEUVIAI CALIFORNIJOJE

NAUJOS SOLISTES PLOKŠTELĖ

Los Angeles miestas auga ir didėja ne tik lietuvių skaičiumi, bet ir talentais. Jau kuris laikas buvo sakoma, kad literatūros premija iš karto gali siųsti į Los Angeles, nes ten vis vien kas nors laimės. Dabar, per pasakutinį skautų balių, puikiai pasirodė mūsų jaunieji ir naujieji talentai. Jaunimo orkestras visą laiką tobulėja, puikiai groja šokiams, o dabar pasirodė pajėgus ir programą atlikti. Malonus jų kvartetas (S. Matas, V. Polikaitytė, R. Polikaitis, R. Zelenytė), duetai (V. ir R. Polikaitukai). Ypač gražiai nuskambėjo V. Polikaitytės solo „Kregždutės“, komp. G. Kuprevičiaus. Atrodė, ši grupė, stipri talentais, nori ir jaunatviška energija, yra vienas iš stipriausių mūsų miesto muzikos vienetų.

Idomi ir nauja talentinga dainininkė Raisa Urbanienė, losangeliečiams pažįstama iš „Išlaisvintų moterų“ grupės ir taip pat jos sukurtų rolių įvairiuose vaidinimuose. R. Urbanienė atliko dalį programos skautų baliuje, kur ji vykusiai padainavo: „Dangus toks mėlynas“, „Obelis ant upės kranto“, „Neklausk“, „Aš — Tu“, „Pora už poros“, visos komp. B. Gorbulskio, kuris šiuo metu laikomas išsiliausiu ir labiausiai mėgstamu lengvos muzikos kompozitorium. R. Urbanienės balsas malonus tembro, gerai valdomas, ypatingai gera dīcija. Dainininkė nepasisklauna savo gražia išvaizda ir talentu, bet nuoširdžiai dirbo, paruošdama programą baliui, o dar dau-

Sol. Raisa Urbanienė, plokštelės įdavinimo metu.

Nuotr. P. Jastukonio

giau įdėjo pastangų įrengti lengvos muzikos plokštelę. Idomu buvo stebėti įdavinimo metu. Naujos dainininkės plokštelė lietuviams pasirodys gana greitai. Plokštelėje įdainuota 12 lengvo žanro dainų, visos komp. B. Gorbulskio, palydimos lengvos muzikos orkestro. Orkestras ir dainininkė sudaro tikrai gražų muzikos vienetą, kurio malonu klausytis. Visą rekordavimo darbą atliko P. Jasiukonis savo studijoje.

Vaja

PATIKSLINIMAS

Korespondencijoje „Nuotaikingas radijo vandenėlis parengimas“, išpausdintoje „Drauge“ š.m. balandžio 21 d. vietoj „Klubo pirmininkė Danutė Kašubienė“ turi būti „Danutė Kaškelienė“.

Ar Amerikai gresia

KOMUNIZMO PAVOJUS

Mūsų literatūros istorikas dr. Vincas Maciūnas jau keletą atvejais yra paskelbęs savo surinktą daugybę rašytojų Vinco Krėvės Mickevičiaus laišku. Laiškai, kaip žinome, yra labai naudinga žmonių santykiavimo priemonė. Juos rašantieji paprastai tiesiai ir atvirai išreiškia savo nuomonę, ką galvoja vienu ar kitu klausimu. Dr. Maciūnas neseniai išėjusiame „Metmenų“ nr. 39 (90-124 pusl.) atspausdino net 51 V. Krėvės rašto laiško tekstus išties ar būdingesnes ištraukas antraste. „Vincas Krėvė savo gyvenimo sauleidėje“. Laiškai rašyti 1944-1954 metų laikotarpyje.

Iš jų galime patirti kai kurių įdomesnių faktų, mums arba mažai žinomų, ar visiškai nežinomų. Sakysime, iš V. Krėvės laiško, rašto ministeriui P. Žadeikiui ir iš jo pasakojimo Vyta. Mykaloičiui sužinome, kad Krėvė 1940 m. sutiko pasiimti vadinamosios liaudies vyriausybės ministro pirmininko pareigas labai jį nenorėdamas, tik tai daugelio mūsų septynių valstybininkų — K. Merkio, St. Šilingo, L. Bistro, K. Priniaus ir kitų prikalbėtas, įprašytas, priverstas, kaip ir Ernestas Galvanauskas, žodžiais: „Ar būsiu geriau, jei ton vieton atsisėdęs komunistas, kuriam Lietuvos reikalai nerūpi“ (110p.)

Vincas Krėvė nebuvo geros nuomonės apie didžiųjų valstybių politikus. 1949 II 4 jis dr. A. Garmui rašė: „Jau išėjė iš apyvartai diplomatai, kad greičiau laimėtų karą, atidavė bolševikams visą Vidurinę Europą. Naujesiems diplomatams jų laurai neduoda ramybės ir jie žūt būti nori laimėti taiką. Tuo tikslu jie, matyti, nutarė pakuoti raudonajam draugui kinas su visa rytine Azija... Pasibaigęs viskas, suprantama, tiesioginėmis derybomis, kurių metu raudonieji „draugai“ apgaus mūsų diplomatus, daug išsiders už pažadus įvairių nusileidimų, kurių iš anksto bus nusistatę nevykdyti, kaip jie paprastai daro“. Kas bus toliau, — po dešimties, po penkiolikos metų, tokiu keliu einant, čia niekas negalvoja. Pirmiausia visi čia gyvena tik šia diena. Kodėl kitaip turi jausti diplomatai? Antra vėl — visi pasitiki nesugriauzama krašto galybe ir abejojimu jo saugumu. Vadinasi, nėra reikalo galvoti apie save, o kaip bus su kitais kraštais, visai nesvarbu. Kiekvienas turi sau gyventi ir savimi rūpintis“.

O apie didžiųjų valstybių vadus V. Krėvė rašytojui Jonui Aisčiui (1950. XII.30) šitaip rašė: „Gyvename nemalonių laikų; gal nemaloniausias dalykas, kad mūsų likimas priklausė nuo žmonių, kurie stovi priešakyje galingų valstybių, o patys jie tokie mažytiniai siela ir protu ir tokie nereikšmingi ir neryžtingi. Be to, jiems svetimas savigarbos jausmas“. (103 pusl.).

Išėjimoje vedamą mūsų vadaus „politiką“ V. Krėvė laiške, rašytame M. Biržiškai 1951. XII.26, šitaip vertino: „Politiiniai ginčai, kurie čia vedami, man atrodo bereikšmingi. Mums teks dar ilgai laukti čia, kol ateis galimybė grįžti Lietuvon, o per tą laiką visus užmirš, ir jauna karta, kuri Lietuvoje dabar kitaip auklėjama, apie savo senus veikėjus nieko nežino, net jų pavardžių, ir kurs pati savo gyvenimą, senų nebeįsileidama. Mama, kad partijų vadai ir pačios nūdienos partijos ten neras savo veiklų vietas. Jei vietinė naujoji karta nesugebės suorganizuoti savo jėgos valstybei atstatyti ir ją apginti, būsimieji parduoti

galigiesiems, kurie senųjų neįsileis į Lietuvą dėl šventos ramybės“. (106 — 107 pusl.).

Paskutiniame mus pasiekusiame „Tėvynės sargo“ 8. m. nr. 1 yra paskelbtas įdomus M. Gečionio rašinys „Ar Amerika yra antikomunistinė?“ (63 — 67 pusl.). Jo pradžioje autorius visus pasaulio kraštus suskirsto į mums žinomus tris blokus: Vakarų, Rytų ir Tretįjį bloką. Autorius pagrįstai teigia, kad komunistai yra daugiau ar mažiau įsigalėję ir Vakarų bloko valstybėse.

Amerikoje komunistų nesą daug, tačiau autorius mato šiam kraštui pavojų iš daugybės Amerikos liberalų, kurie daro viską, kad Amerika būtų neapsiginklavusi ir kad Sovietų Sąjunga pralenktų mūsų kraštą karinėje srityje. Kaip pavyzdį nurodo SALTO II sutarties patvirtinimą, kuri Sovietams „esanti aiškiai palankesnė ir leidžia jiems turėti geresnį ir gausesnį raketomis apsiginklavimą, kaip Amerikai. Nors prieš tą sutartį protestavo tūkstančiai atsargos generolų ir admirolų, vyriausybė vis tiek ją gynė ir nenorėjo matyti jos nepalankumo Amerikai. Čia sutartį sudaranti buvo laikomasi nusistatymo, kad reikia su mažinti savo apsiginklavimą, kad ir Sov. Sga, matydama, kad Amerika nesiruošia jos pulti, mažinti ir savo apsiginklavimą.“

Kodėl Amerika taip daro, nuolat pataikaudama Sovietams? Niekas negali įtarti dabartinių Amerikos vadų, kad jie būtų artimi komunistams ar jiems palankūs. Greičiau jie yra labai naivūs, nepažįsta Sovietų kovos taktikos, ir nori bet kuria kaina išvengti konfliktų. Autorius žodžiais, „paskutiniiais laikais Amerikoje laikomasi taktikos nieko nedaryti ir nieko nesakyti, kas nepatiktų Sovietų Sąjungai. Grieždamiesi prieš Ameriką propagandos tarptautinėse konferencijose, rusai amerikiečius vadina imperialistais ir prikausioja Amerikai neesamas blygbes, tačiau amerikiečiai prieš tai atitinkamai nereaguoja“.

Kaip žinome, visus didesnius karus Amerika vedė ne savo žemėje. Į juos įstojo ne karo pradžioje, bet daug vėliau, greičiau viduryje ar pabaigoje. Tačiau naujasis III pasaulinis karas, jeigu jis kada įvyks, pirmoje eilėje lies Ameriką ir jai, gal būt, jau pirmomis karo valandomis teks kariauti pačioje Amerikos žemėje ir ją ginti. Iš čia ir kyla Amerikai labai didelis pavojus: nusiginklavusi ir neturinti didesnių karinių pajėgų, ji nebeturėtų laiko paruošti savo kariuomenės ir jos tinkamai apmokyti. Šunes būtų lakunami, išėjus medžioti,

M. Gečionis primena visų mūsų žinomą faktą, kad „Amerikos universitetuose gausėja komunistų dėstytojų, ypač filosofijos ir socialinių mokslų. Dalis studentų klausia profesorių palankiai dėstomą marksizmą... Bet skaitydami liberalų profesorių parašytas knygas, jie nieko nesužino apie komunizmo pavertę tautų tragediją, apie jų tautinę ir religinę priespaudą ir apie pavertusių aspiracijų apsisągauti nuo nutautinimo bei kolonializmo ir išsilaisvinti.“ (67 pusl.).

Pridėkime mes, kas tiesios žodį apie komunizmą Amerikoje dažniausiai skelbia tik tie, nuo komunizmo atbėgę eiviai, tačiau nedaug kas iš amerikiečių jais tiki. Mūsų liudijimą jie vadina „propaganda“. Čia ir slypi išėjimas plati veiklos sritis.

b. kv.

Ryžtingas okupuotosios Lietuvos tikintysis jaunimas palydi nešamą Kristaus Kryžių į Kružių kalną Jurgaičiuose, prie Meškūčių, peritos vasaros metu

PAMINKLAS ŽUVUSIEMS VAIKAMS

Bet neužsimenami trėmimo ir badu numarinti

Nors komunistai skiriasi nuo normalių žmonių, bet kai kuriuos pasaulinius įvykius jie mini kartu su kultūringu pasauliu. 1979 m. pasaulis minėjo Tarptautinius vaikų metus. Juos minėjo ir komunistai. Komunistai dažnai sako vienaip, o daro kitaip.

1979 m. pavergtose Lietuvoje, Palangoje, buvo pastatytas paminklas vaikams, kurie 1941 m. birželio 22 d. žuvo nuo vokiečių lėktuvų puolimų. Esą, vokiečiai lėktuvais puolė pionierių stovyklą Palangoje. Kodėl jie tą stovyklą puolė? Vokiečiai, pradėdami karą su rusais, lėktuvais puolė priešo aerodromus. Palangoje taip pat buvo nedidelis karinis aerodromas. Nepasakyta, ar tame aerodrome tada buvo lėktuvų. Jei bolševikai savo lėktuvų nusileidimui naudojo nedideles aikštes — lauko aerodromus, tai galėjo naudotis ir Palangos aerodromu. Vokiečiai jį ir puolė kaip karinį objektą. Netikslu vaikų stovyklą įrengti aerodromuose ar šalia jų. Komunistai to nežinojo, nes jie neturėjo jokio karinio parengimo. Galėjo tai žinoti karo aviacijos pareigūnai. Bet gal ir tie numojo ranka, nes stovykloje buvo tik pionieriai.

Tas paminklas buvo atidengtas gruodžio 22 d. Prie paminklo prisirinko įvairaus rango komunistų. Kalbėjo komunistė Piliušenko — Diržinskaitė. Ji pasakė: „Tarptautiniai vaikų metai, kai visos pažangios pasaulio jėgos vieningai kovoja už žmogaus rytojų — vaikus, jų laimę, socialinę lygybę, teisę gyventi po taikos saulę“.

J. VAIČELIŪNAS

Piliušenko gailisi komunistų vaikų pionierių, kurie žuvo karo metu. Bet ji visai neprisimena tūkstančių lietuvių vaikų ir kūdikių, kurie taikos metu 1941 m. birželio 13-15 dienomis buvo deportuoti į Sibiro žiauriausiose sąlygose, kokias tik galėjo sugalvoti sužvėrėjęs komunistas. Tie vaikučiai ir kūdikiai baisiai karštyje ir tvankiausiame ore, koks tada buvo tuose gyvulinuose vagonuose, negavo nei vandens, nei maisto. Tie vaikai, ypač kūdikiai, nuo tų sąlygų žuvo, mirė. Jų kūnelius sargybiniai išmėdavo iš vagono. Jei pionierius puolė vokiečiai — priešas, tai lietuvių vaikus ir kūdikius išžudė „draugai“, kaip mes tada turėjome juos vadinti. Tokių „draugų“ tarpe buvo ir Piliušenko — Diržinskaitė. Tokios

žudynės buvo sugalvotos „taikairaukus mylinčio“ Stalino ir jo pasekėjų.

Ir dabar pavergtose Lietuvoje žudomi kūdikiai, ypač negimę. Matyt, kad komunistinis mokslas skelbia, kad negimę kūdikis nėra gyvybė, nėra žmogus. Tuojau po antrojo pasaulinio karo pavergtieji lietuviai šaukėsi net popiežiaus pagalbos, kad jų vaikai negauna pieno lašo, negauna normalaus maisto. Tuo metu pirmoje eilėje buvo aprūpinami komunistai ir jų vaikai. Ir dabar, po 35 metų nuo karo pabaigos, normalūs tėvai ir jų vaikai negauna mėsos, sūrio, o kartais ir kitų maisto produktų, nekalbant apie pajėgumą juos nupirkti. Visi geresnieji produktai išvežami į Sov. Rusiją. Tokia dabar „teisė gyventi po taikos saulę“. Ar pavergtose Lietuvoje bus pastatytas

Kombodijos pabėgėliai Tailande, varganoje stovykloje.

paminklas žuvusiems kūdikiams deportacijų metu bei negimusiems kūdikiams, kurie buvo nužudyti?

Piliušenko — Diržinskaitė savo kalboje net nemini kultūringo pasaulio, o tik kalba apie komunistines jėgas. Pas komunistus, kaip ir pas nacių, pirmoje vietoje statoma jėga, o ne žmoniškumas. Dėl tų jėgų išpūtimo Hitleris su Stalinu ir susiprovė.

Piliušenko — Diržinskaitė kalba apie vaikų socialinę lygybę. Ar gali būti lygybė komunistiniame krašte, kur komunistų vaikai skęsta prabangoje, iš specialių krautuvių gaudami viską, ko tik jiems reikia, o normalių žmonių vaikai neturi pakankamai maisto, apavo, drabužių. Jie persekiojami užėjimą į bažnyčią, už nestojimą į pionierių, komjaunuolių. Normalių tėvų vaikai į tas komunistines organizacijas nenori stoti, nes nenori išaugti kriminalistais.

Vaikų žudymas kitur

Komunistų valdomuose kraštuose nekomunistų vaikai žudomi karo ir taikos metu. O karus sukelia „taiką mylintis“ Kremliaus valdovas. Kur siautėja komunistai, tenai žudomi ar badu marunami vaikai. Žydas E. Wiesel aprašo vaikų kančias ir mirtis Kambojijoje, kur siautėja komunistai (T. St. 1980. IV.20, B.I). Bet jis neprisimena, kas komunizmą Rusijoje teoretizavo ir praktiškai įvedė.

Dabar išplėstas komunizmas yra didžiausias pasaulio pabaissa, kuri eda suaugusius ir vaikus. Vietnamo komunistai net laisvojo pasaulio labdaros organizacijų prisiričių maisto produktų nepristato badaujantiems vaikams. Tuo maistu pasinaudoja patys komunistai ir žiurkės. Vienas Maskvos žurnalistas dar anksčiau rašė, kad jų krašto 30% derliaus sunaikina graužikai.

Afganistane

„Taiką mylintis“ L. Brežnevą Tarptautiniais vaikų metais pradėjo puolamąjį karą Afganistane, kur taip pat žudomi ne tik suaugę, bet ir vaikai. Afganistano laisvės kovotojai rusų karių vaikų žudyti negali, nes rusai savo vaikų fronte neturi. Afganistane rusų kariai daug ir vaikų išžudo, pildami afganų kaimus ar stovyklas nuodingom dujom ar sudegindami ištisus kaimus. Čia žūna daug vaikų ne tik nuo karo veiksmų, bet ir nuo bado. Afganistane žūna ir vaikai, nes raudonieji rusai čia neša „taikos saulę“.

Afganistane žūna ir rusų karių, ar jie būtų rusai ar nariai kitų tautų, kurias yra pavergusi Maskva. Tie kariai taip pat yra kieno nors vaikai. Ar malonu pavergtoje Lietuvoje išgirsti liūdną naujieną, kad jų sūnus žuvo Afganistane, plėsdamas komunistinės Maskvos imperiją. Maskva didžiulioji, kad jos imperijoje saulė nenusileidžia per 9 valandas. Bet ta imperija sunaikina daug jaunimo, daug vaikų ne tik fronte, bet ir Sibiro stovyklose, kalėjimuose ir įsejnuotose nelaimėse.

Nenuostabu, kad iš komunistinių kraštų žmonės bėga kartu su vaikais, rizikuodami savo gyvybėmis. Atseit, geriau mirti, negu gyventi komunistinėje sistemoje. Iš komunistinių kraštų lengviau pabėgti, kur nėra geležinių uždangų. Daug kubičių su vaikais bėga į kitus kraštus, nes Castro į tą bėgimą žiūri pro pirštus. Dar taip nėra komunistų valdomoje Maskvos imperijoje.

DIEVS SVETI LATVIJUI!

Latvių valstiečių kova už savo žemę sutapo su tautiniu pabudimu; tai vokiečiams buvo nelauktas ir nemalonus dalykas. A. Bielenšteinas dar 1824 m. įteigė Latvių literatūrinę draugiją tyrinėti beišnykstančios tautos kalbą ir papročius. Luteronų vyšk. F. Walteris 1864 m. landtage pareiškė, kad reikia skubinti vokiečinti „iš istorijos išnykstančių gentių nuolaužas“. To tikslu jau anksčiau siekė vokiškos dvasios spaudiniai, kaip pirmas latviškas laikraštis Latviešu Avizes (1822) ir jį sekęs Latviešu lauzu draugs (1832), bet tie „liaudies draugai“ jau buvo pasivėlinę. Iš latvių liaudies kilo veikėjų bei rašytojų, kurie spietėsi apie Ansiso Leitaną pradėtą leisti latviškenės dvasios laikraštį Majas Viesis (1856). (iš Lietuvių enciklopedija)

Geriausia kalba — santūri kalba, apgalvota kalba. Kai tu kalbi, tavo žodžiai turi būti geresni už tikėjimą.

Arabų patarlė

MOTERIS SU BALTU

CHALATU

Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė

Mėlynaj bedugnėj

3

Ligonis, nuleidęs galvą, pasisuko į lango pusę. Stovėjo lyg apstulbintas, bet nuo lovos nenulipo.

— Pakelkit galvą aukštyn, leitenante, ir atkreipkit dėmesį į šią žavingą panoramą, — tėsė pašnekėję dr. Petrou.

— Čia prieš mūsų akis matyti Atlanto bangų skalaujamąs garsusis Verrazano tiltas. Žemiau jo dūsaus okeanas. Ir savo putotom bangėlėm švelniai bučiuoja smėlėtus krantus. Virš jo žydrė be mažiausio debesėlio padangė. Ją skrodžia puošnūs, pilkai sidabriniai žuvėdų pulkai. Ar matote, kaip švelniai liūliuoja Atlanto pakraštį ajerų virtinė? Ir kaip žiba saulės spindulių išbutuoti kepurėti medžiai? O nuo žiedų sunkumo linksta magnolijos šakos! Ir kokia nesuskaitoma daugybė giesmininkų paukščių tupi jos gausiose šakose. Vieni, ką tik pratrę mieguistas akyles, pradeda derinti savo balso stygas rytmetiniai simfonijai. Kiti jau čirškia, čiulba, ulba, švilpia. Dar kiti kelia puotas.

Žemiau mūsų langų, linguodami galvutėmis, „burku, burku“, burkuoja tupdami ant palangių karveliai.

Kiek toliau labai puiki aikštelė. Lygi, kaip stalas. Ją dengia žalia, vėslė žolė. Joje, net pasišokinėdami, linksmi žaidžia vaikučiai. Klegia, juokias. Pučia dūdeles. Leidžia aitvarus. Mėto spalvotus sviedinilius, važinėja triratukais... Net ir žvirbliai neatsilieka nuo jų! Čia jie kelia peštynes dėl ant tako jiems pribarstyto lesalo. Čia vėl garsiai širškia ir savo rasotom kojytėm linksmi šokinėja po pievutę.

Anapus vielinės tvoros graži golfo aikštė. Joje raudonkepuriai golfo mėgėjai tingiai velka paskui save vežimėlius su golfo įrankiais. Jie ruošiasi pradėti žaidimą. Leitenante, argi ne nuostabiai graži aplink mus gamta? Ar dabar jums aišku, kur esate?

Ligonis kiek aprimo. Stovėjo, kaip užburtas, nekrepdamas jokio dėmesio į aplinką. Atrodė, kad buvo nuklydęs į tik jam vienam žinomą pasaulį. Staiga jis nusiziovavo ir apsidairė. Jo veide pasirodė nenatūrali šypseną. Įrėmė akis į vieną tašką ir sunkiai atsідuso. Po kurio laiko apžvelgė mus nuo galvos iki kojų. Lipdamas iš lovos, nekant- raudamas, paklausė:

— Pasakykit man, kur gi aš esu? Kalėjime? Beždžionių narve?

Jis stukteltėjo kumščiais į savo smilkinius ir nusiipurtęs pakartojo:

— Kur aš esu? Kur?

Jūs esate su mumis Brooklyne, nes jums yra reikalingas poilsis, diplomatiškai atsakė dr. Petrou. Jei sąmoningai vengė paminėti, kad jis ligoninėje, nes beveik kiekvieną psichiškai sergantį ligonį šis pavadinimas labai baido.

— Ar jūs rimtai sakote? — Su neslepiama

ironija paklausė ligonis.

— Taip. Visai rimtai, — patvirtino dr. Petrou.

— Man atrodo, kad jūs tyčiojates iš manęs arba norit man susukti smegenis?

— Leitenante, nei vienas, nei kitas jūsų prileidimas neturi nė mažiausio pagrindo, — atsakė daktarė.

— Aš jums įrodysiu, kad turi. Kaip gi jūs galite sakyti, kad man yra reikalingas poilsis? Argi tai nėra pasityčiojimas iš sveiko, energingo, jauno, tik 26 metų amžiaus kario? Ordenais, medaliais, pasižymėjimo ženklais apdovanoto už drąsą. Ar suprantat, kokią nesąmonę jūs norit man įkalbėti?

Jis rūščiai pažvelgė į daktarę ir, kraipydamas galvą, garsiai nusijuokė: „Cha...cha...cha...“

— Poilsis yra reikalingas kiekvienam žmogui, ne tik jums, leitenante. Paklausykkit manęs. Patogiausiai gulkit ir bandykite gerai pasilėsti. Pasilėjęs jūs jausitės daug geriau. — Motiniškai patarė dr. Petrou.

Ligonis kiek aprimo. Nusiziovavo. Pasirąžė. Giliai atsikvėpė. Pamažu, pamažu, nesukubdamas ilipo į lovą. Ir atsigulė. Ištiesęs pakėlė galvą, lyg norėjo dar ką sakyti, bet tik šyptelėjo ir nusisuko į sieną.

Palikę ligonį, tylėdami išėjom. Vos sanitarui suspėjus užtrenkti palatos duris, už jų subildėjo žingsniai ir buvo girdėti pilnas baimės šauksmas:

— Žmonės, prašau jūsų pagalbos. Nekankinkit manęs. Ar girdit? Gražinkit mano bomboneš! Jei laiku neišskrisiu, mane suaudys! Neleiskit man mirti jaunystėje! Gražinkit lėktuvą, gražinkit...

Pradžioje ligonis negarsiai šaukė, bet vėliau įsikarščiojo ir ėmė rekti vis garsiau ir garsiau...

(Bus daugiau)

ZVILGSNIS Į ATEINANTĮ DEŠIMTMETĮ

Istorija turi mokytį ir skatinti

DR. LINAS SIDRYS

Prieš trejus metus, 1977 m. vasario 17 d., aš atskridau į Vilnių už mėnesių stažui Vilniaus politikos mokykloje. Ši staža organizavo Chicago universitetas. Kai atvykau, sužinojau, kad Vilniaus politika buvo savotiškai atžymėjusi Nepriklausomybės šventę. Net keturi studentai pateko į kalėjimą. Pasirodė, kad jie vasario 16 d. naktį nukabino Lenino biustą universiteto salėje ir jį išnešė. Eidami gatve, jie pamatė, kad milicija juos pastebėjo, ir išsigaudo pradėjo bėgti. Milicija, pastebėjusi bėgančius, pradėjo vyti. Studentai numetė biustą nuo tilto. Tačiau ledas buvo gana storas. Lenino galva atsimušė į ledą ir nuriudėjo prie kranto, kur milicija ją surado. Būdinga, kad studentų laikraštėlis paskyrė visą puslapį apie šį įvykį, bet straipsnis neminėjo, ką jie buvo padarę. Sakė tik, kad "baisiai nusikalto".

Ar šitokie Lietuvos jaunimo žygiai ir išdaigos išvaduos Lietuvą? Vargu. Tačiau įsidėmėtina, kad šie jauni studentai, gimę ir užaugę okupuotoj Lietuvoje, konkrečiai paminėjo Nepriklausomybės dieną darbus, o ne tik žodžiais. Darbas įrodė tikrą auką, o ne tik žodžiai.

Ar šitie keturi jaunuoliai, kurie buvo išmesti iš universiteto, sulauks laisvos Lietuvos? Tvirtai tikiu, kad sulauks. Norėčiau tikėti, kad jie ir mes daugiau nepasiduosime baimei ir toliau dirbsime Lietuvai.

Politinė ateitis

Zinome, kad Lietuvos politinė ateitis priklausys nuo pasaulinių įvykių. Pažvelkime į ateinantį dešimtmetį ir bandykime atspėti, kokios reikšmės ateinantis dešimtmetis turės lietuviams. Bandykime atspėti, kokie darbai sudarys laisvės dienai tinkamesnes sąlygas.

Šio dešimtmečio pradžioje Afganistane įvykusi rusų invazija sukėlė daug ką Amerikoje, nes tai buvo ženklas, kad, nepaisant visų kalbų apie detantę ir sugyvenimą, komunistų ir kapitalistinių kraštų susikirtimas yra neišvengiamas. Pagaliau atominis karas gali spęsti šią varžybą baidą pabaigą. Nustebęs prezidentas Carteris pasakė: "Rusai man melavo". Rusų elgesys lietuvių nenustebino. Iš rusų komunistų lietuvių nieko gero nesitiki ir žino, kad ateitai nuolat meluoja. Lietuviai, kaip ir Solženycinas žino, kad Amerikos vadovybė apsigavo, manydama, kad Rusijoje komunizmas keičiasi, žmoniškėja. Todėl išvengti lietuvių laikraščiai nuolat skatina Ameriką didesniai apsiginklavimui.

Neneigiu, kad stipri kariuomenė Amerikai reikalinga ir būtina sulaukyti Sovietų Sąjungą. Tačiau vyresnioji išsivijos karta klysta, manydama, kad didesniame apsiginklavime yra ir didesnės galimybės išlaisvinti Lietuvą. Klysta, kurie tikisi, kad iš JAV — Sovietų militarinio konflikto bus galima laimėti nepriklausomybę Lietuvai.

Lietuva savo nepriklausomybę atgavo po pirmo pasaulinio karo, kai atsirado politinė tuštuma. Rusija ir Vokietija nusiplo, abi pralaimėjo. Ateityje JAV ir Sovietų Sąjungos karo atveju Pabaltijų vėl atsirastų tuštuma — tik šį kartą bus atominių spindulių ir neutroninių dujų sukurta tuštuma. Iš tokios nykių dykumos nepriklausomos valstybės niekas nebeatstytų.

Ar kas iš mūsų galvoja, kad karo atveju amerikiečiai arba rusai susilaikytų nuo atominių bombų naudojimo Lietuvoje? Konflikto metu bus panaudotos neutroninės bombos ir Rytų Europoje. Lietuvių tauta, tiek kuklėjusi nuo karų, pilnai sutinka su popiežiaus Pauliaus VI žodžiais Jungtinės Tautos, kuriose juos pakartojo ir popiežius

Jonas Paulius II: "Nenorime karo! Daugiau jokių karų". Norime laisvės, norime teisybės, norime taikos. Būkime tikri, kad karinė jėga sveikos Lietuvos, kaip ir Ispanijos diplomatus belaisvius, neišlaisvins. Bandoma išgauti belaisvius Ispanijos diplomatiniais keliais. Gal atsirastų galimybė išlaisvinti ir Lietuvą taikiu, diplomatinu būdu? Dėlto mus skatina: apeliuokime į laisvojo pasaulio sąžinę, kreipkimės į Amerikos kongreso narius, priminkime jiems, kad Lietuva pavergta!

Afganistano pavyzdys

Visai neseniai Afganistano laisvės kovotojai irgi maldavo pasaulio pagalbos gintis nuo rusų. Niekas stambesnės pagalbos nesuteikė. Amerika tik susirūpino, kaip geriausiai ginti Iraną nuo rusų imperializmo. Kodėl JAV nusisuko nuo kovojančių partizanų, gimančių savo tėviškę, ir pasisilpo ginti fanatikus, kurie Amerikos nekenčia ir tos pagalbos nepažino? Vien todėl, kad tie fanatikai turi alyvos, o laisvės kovotojai tos alyvos neturi. Nepaisant kalbų apie visų žmonių teises, čia įrodyta, kad JAV gins tik tų žmonių teises, kurių kraštai yra svarbūs JAV ekonominiams interesams. Šitos kapitalistinio pasaulio elgesys lietuviams yra svarbi pamoka, nes, kaip ir Afganistanas, Lietuva alyvos ir kitų svarbių prekių neturi. Nepaisant kalbų apie krikščionių politikoje, Amerikos toli gražu nevaldo krikščioniški riteriai, kurie pasirodė ginti pavergtuosius.

Jei pasitaikytų proga Lietuvai atgauti savo laisvę diplomatiniais būdais, kapitalistinės valstybės šios galimybės neparems, nebent tai atitiktų jų savanaudiškus interesus.

Cia įtersiu pastabą. Aš prisimenu, kai universiteto istorijos vadovėlyje skaičiau, kad Europoje įvykęs paskutinis nesavanaudiškai motyvuotas, riteriškas žygys buvo Jono Sobieskio Vienos miesto išvadavimas iš apsupusių musulmonų. Jaunesniems paminėsiu, kad tai buvo lietuvių — lenkų kariuomenė, kuri sutriuškino islamo invaziją.

Nei pasaulinio karo pasekmė, nei komunizmo pasikeitimas, nei kapitalistinių kraštų savanaudiškumo politikoje galimybių paminėsiu, kad tai buvo lietuvių — lenkų kariuomenė, kuri sutriuškino islamo invaziją.

Viltys ateitai

Šitoj beveik beviltiškoj padėty lietuvių turi nelaukti stiprų vilties švyturį. Tai popiežius Jonas Paulius II. Popiežiaus asmenybė ir mokyje lietuvių turi rado atsakymų į daugelį tautai anksčiau neišsprendžiamų problemų. Jis taip pat duoda vilties išspręsti ir daug kitų problemų ateityje. Esu tikras, kad ateinančiame dešimtmetyje šitas popiežius turės daugiau įtakos pasauliui, negu bet koks prezidentas arba premjeras.

Keturias problemas popiežius sprendžia tiesiogiai. Pirmą popiežius pareiškė, "Tylioji Bažnyčia kalbės per mane". Tada persekiojami Sovietų Sąjungos krikščionys ir lietuvių katalikai igijo pasaulinio masto užtarę. Antra, jo išrinkimas popiežiumi panaikino "LKB Kronikos" didelę baimę, kad Bažnyčia Lietuvoje gali būti Maskvos infiltruota ir sugriauta iš vidaus. Bažnyčios vadovybės ir komunistų kėslų bei priemonių niekas geriau nepažįsta kaip kardinolas iš Krokuvos. Trečia, lenkų kilmės kardinolas išrinkimas užtikrina, kad Rytų Europa nepasiliks užmiršta, kad tylūs užkampis pasaulyje. Šių kraštų istorinė praeitis ir dabartinė padėtis reikšminga visam pasauliui. Tai liudija, ką Tomas Venclova anksčiau yra pareiškęs, kad šie

kraštai turės didelę įtaką ir viso pasaulio istorijai.

Iš už geležinės uždangos kardinolo išrinkimas, liudija Solženycinas, teigdamas Harvardo universitete, kad laisvame pasaulyje nėra didelių vadų, nes čia vyrauja dvasinis skurdas. Dabartiniai stiprūs asmenys yra tie, kurie pergyveno ir pasipriešino komunizmui Rytų Europoje.

Lenkų kilmės, bet tautiškai nešališkas popiežius duoda lietuviams vilties, kad bus išspręsta šešiasdešimtmetis lietuvių-lenkų „šaltasis karas“, kuris abiem katalikiškoms tautoms sudaro didelę žalą, o komunistams didelę naudą.

Lietuviai įsitikino, kad popiežius Jonas Paulius II skelbia Dievo karalystę, kai pamokslė prie Michigano ežero lietuviškai tarė: "Būkite ištikimi Kristui. Branginkite kilnias tautos tradicijas!" Ar kada nors anksčiau lenkas lietuviams yra pasakęs, net įsakęs, branginti lietuviškas tradicijas? Jo teigime randame panašumų ir Kristaus teigimą: "Duokite Ciesoriui, kas Ciesoriaus, o Dievui, kad Dievo", t. y. vienam ir kitam turime atsakomybę.

Dabar lenkai popiežiumi labai džiaugiasi, nes tai laiko tautiniu laimėjimu. Bet popiežius Jonas Paulius moko amžinųjų tiesų, reikalingų asmenų, šeimų, tautos sveikam vystymuisi ir tobulėjimui. Jei žmonės ir tautos, kaip jis moko, gyvena, tai bus galima laukti teisingesnio pasaulio, kuriame ir mažos tautos ne tik igis kultūrinės laisvės ir politinės nepriklausomybės, bet ją ir išlaikys. Popiežius aiškiai pasako, kaip išsigelbėti nuo pasauliui gresiančių pavojų. Tik klausimas ar žmonės ir tautos jį išlaikys?

Neišku, ar lietuvių tauta popiežiaus paklausys. Čia tik vienas konkretus klausimas, kada lietuvių sustabdys masinius žudymus, kurie dabar Lietuvoje vyksta kasdien? Kalbu apie negimusius vaikų žudymą. Abortų skaičius okupuotoje Lietuvoje nežmoniška didelis. Kas antras nešumas Lietuvoje nutrauktas. Per praėjusį dešimtmetį tokiu būdu buvo nužudyta dvigubai daugiau lietuvių, negu žuvo per visą antro pasaulinio karo laikotarpį. Kodėl tuo nesirūpinama ir dėlto neprotestuojama? Kodėl kuone visa lietuvių tauta, lyg tylūs konspiratoriai, atmeta vaikus? Juk didelių šeimų jau beveik kaip ir nėra. Pagalvokime, iš kur išgalėjo ta nuotaika, kad lietuviams priimti na riboti šeimai ir vieną ar du vaikus? Lietuvių tarpe, tėvyneje ir išsivijoje, šis materializmas pagrįsta nuotaika yra pasidariusi jau kaip ir taisyklė. Šios problemos šaknis, tiek Lietuvoje tiek išsivijoje glūdi miesčioniškame materializme, nepasitikėjime ateitimi ir drąsos stoka. Todėl gimimo kontrolės ir abortų problema yra ne vien daktarų, bet visos visuomenės problema.

Kunigai ir pasauliečiai, užėmę atsakingas vietas visuomenėje arba kultūrinėje veikloje, turi pareigą prabilti prieš abortus ir priešgyvįbinius nusiteikimus lietuvių tautoje. Negalima toliau tylėti, nes tai yra mūsų tautai žalingiausia problema.

Tik jauna tauta pajėgs atgauti savo nepriklausomybę ateityje. Savanorių gretose buvo aštuoniolikamečiai. Įsidėmėtina, kad okupuotoje Lietuvoje tik aštuoniolikamečiai atžymį vasario 16-tąją darbais. Visuomenės vadai turi pareigą pasakyti tėvams, kad jie ne tik skriaudžiai save, bet ir visą tautą, kai jie atsisako vaikų. Tokiems savanaudiškiems tėvams tinka "Kronikos" žodžiai: "Jie duoda teisę gyventi, bet neduoda teisės gyventi". Tegul atgimsta jauna, drąsi, pasiaukojanti tauta!

Istorija ir ateitis

Šį žvilgsnį į ateinantį dešimtmetį užbaigsiu su sekančia pastaba. Net prieš dešimt metų amerikiečiai visai nesidomėjo istorija. Pasaulio praeities istorija jiems atrodė visai neaktuali. Amerika vadovavo visam laisvam pasauliui ir kitos šalys priklausė nuo jos. Todėl amerikiečiai galvojo, kad, nepaisant, kas buvo praeityje, jie patys kurs savo ateitį. Amerikos vienintelis konkurentas buvo Sovietų Sąjunga. Amerikiečiai buvo įsitikinę, kad rusai jų niekad nepasivys. Amerikos vienintelis rūpestis — ekonominė pažanga, geresnis gyvenimas.

Per dešimt metų laikas radikaliai pasikeitė. Ateities įvykių raida dabar visi neiški. Lyg iš pasakėlių knygos į pasaulio sceną atėjo turtuliai arabai, Jeruzalės žydai, karingi musulmonai, paslaptingi kinai ir dealistai krikščionys. Amerikiečiai visuomeninėms griebiasi istorijos vadovėlių, bandydami atspėti tautų, valstybių, religinių sąjūdžių tolimesnę eigę.

Lietuviai tokios krizės neturi, nes lietuvių identitetas pagrįstas istorija ir jė istoriją gerai pažįsta. Iš tautos skausmingų pergyvenimų perspektyvos lietuvių katalikai mato, kad tik Kristaus mokymas suteikia pasauliui tikros taikos ir teisybės viltį. Galima laukti, kad popiežiaus Jono Pauliaus vadovavimo metu katalikų Bažnyčia sustiprės dvasiniu atgimimu ir kad šis dvasinis atgimimas turės didelės reikšmės politikoje. Pasaulinių įvykių sūkuryje lietuvių tauta turės daugiausiai progų pasireikšti pasaulio arenoje. Turime gerai pasiruošti. Pasi taikius pragai, galėsime atlikti didelius darbus savo tautai ir žmoniui.

BĖGOME NUO TERORO

Iš tėvynės išbėkusių atsiminimai

Redagavo JUOZAS PRUNSKIS

Šioje knygoje skaitytojas ras įvairių luomų, visokių profesijų, įvairaus amžiaus žmonių liudijimus, pergyvenimus, bolševikų okupacijos metu barbariškus žudymus, arba išgyventus mirtinų pavojų bėgant jūra ar prasiveržiant pusnims nuklotais keliais. Tai 39 autorių atsiminimai, pareiškimai surinkti į šį leidinį.

Išleido Vytauto Didžiojo šaulių Rinktinė, Chicago 1980 m. Spausdino DRAUGO spaustuvė. Didelio formato, 284 pusl. Kaina su persiuntimu \$7.85.

Illinojaus gyventojai dar pridėda 42 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. U.S.A.

DĖMESIO! DIDŽIULIS KNYGŲ IŠPARDAVIMAS!

Kiekvienų metų pavasarį DRAUGAS skelbia pigintą kainą knygų išpardavimą. Dauguma knygų galima įsigyti už pusę originalios kainos arba už jos trečdalį.

Knygų pasirinkimas yra didelis. Sekite mūsų pigintų knygų skelbimus arba atvykite asmeniškai į DRAUGĄ ir Jūs rasite malonų patarnavimą.

KVIECIAME VISUS PASINAUDOTI ŠIA PROGA.

DRAUGO ADMINISTRACIJA

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

4 butai. Mūrinis. Lemont.
2-jų butų mūrinis. Gera užlaikytas. Marquette Parko rajone.
Resoranas su namu ir visais įrengimais.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2951 W. 63rd St., 436-7878
Tel. 839-1784 arba 839-5568

PASKUBEKIT

7 kamb. namas. 2 vonios. Gazu šildymas. Marquette Parke. Dėl ligos parduoda pigiausia kaina. \$29,500.

Puiklausio mūro 22-jų metų būgalo. 2 miegam. Pušų sausas beismantas. Graži vonia ir ekstra tualetas. Centr. oru šildymas ir vėsinimas. Karpetai. 2 auto. garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. — \$52,500.

Pilnas aktyvas. Geroje vietoje investuoti ateičiai, ir kaina nuderėta.

Ofise veikia automatinis telefonas.

Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogiu namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Drądiniai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

Apie mokslą skelbtis dien. DRAUGAS, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra viena prieinama.

ŠV. TĖVO JONO PAULIAUS LIETUVIŠKI ŽODŽIAI

Popiežiaus Jono Pauliaus II 5 spalvų paveikslas su lietuviškais žodžiais, tariais Chicagoj per šv. Mišias, gaunami „Draugo“ administracijoje. 10 paveikslų už \$1.00, įskaitant paštą ir mokesčius:

10 — 100 paveikslų po 8 c. (paštas ir mokesčiai ekstra). Rašykite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

KUR TAS ŠALTINĖLIS

Edmundas Knešas ir Jonas Grietas įdainavo 27 populiariausias harmonizuotas liaudies dainas su penkių įvairių instrumentų palyda.

Išleido dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radio programos vedėjas, gyv. Watchung, N.J.

Dviejų plokštelių albumas su persiuntimu kainuoja \$14.95. Ill. gyv. pridėda 70 c. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

MISCELLANEOUS

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai, palikite pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4058 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5800

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

MISCELLANEOUS

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 60 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pa mus.

FRANK ZAPOLIS

Telef. GA 4-8854

3200 1/2 W. 85th Street

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaskuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M.A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI.

GIMINŲ IŠKVIETIMAI, pildomi

PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radialai.

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 90th St., tel. 776-1496

VYRAI IR MOTERYS

Medical Opportunity

MEDICAL TECHNOLOGIST

For south suburban laboratory. ASCP or equivalent. Full or part time. 3-11 shift. Knowledge of SMA 12 required. Tel. — 895-0685

COOKS — EVENINGS

Must apply in person. Salary open. Apart. available. Hospitalization insur.

PARKWAY RESTAURANT

3035 Belvidere, Waukegan, Illinois

Tel. — 336-0222

HELP WANTED VYRAI

Tool and Die

E.D.M. OPERATOR

Experienced in Tool and Die

PORTAGE TOOL COMPANY

2045 Pratt Blvd., Elk Grove, IL

Tel. — 569-3860

MISCELLANEOUS

S & W CONCRETE WORK

All type of concrete work and brick work.

Free estimates. 24 hr. tel. service

768-2611 or 994-7664

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

★

Visitinių kortelių naudojimas yra

graus paproty. Biznieriui jas pla-

čiai naudoja. Bet tinka ir visų lu-

omų atstovams turėti gražias vizit-

ines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" adminis-

traciją visais panašiais reikalais.

Būsite patenkinti mūsų

AUKSO PLYTA

(Feljetonas)

J. KATINAS

— Žmonės, gelbėkit, — ne savo balsu suriko Jurgis Švilpa ir visą išprkaitavęs, drebėdamas atsisėdo lovoje. Tikriausiai būtų iki negyvybės išgąsdinęs savo 40-ties audringo vedybinio gyvenimo metų draugę Benigną, kuri, įsiraususi į savo plačius, karališkus išmatavimus, flanelinius naktninius marškinius, dažniausia švelniai knarkdavo, prisiglaudusi prie kairiojo Jurgio šono, atseit širdies.

Šį rytą programa buvo pasikeitusi. Sūnus iš vakaro buvo mamą išsivežęs pas vaikaičius. Benigna žadėjo sugrįžti, kai jau atsibos su jais bežaisti. Darbų namuose nedaug — abu pensininkai.

— O tai sapnas, — vis negalėjo nervų apaminti Jurgis. Užsidėgė šviesa, pažūrėjo į laikrodį — 2 val. ryto. Blanki naktinė šviesa apšvietė dvigubos šeimos miegamojo lovos atlošą su daugeliu skrynelių ir spintelių, kuriose rikiavosi geografiniai žurnalai, "Reader's Digest" kondensuotų "best sellerių" knygos ir 36-rių tomų lietuviškoji enciklopedija, kuriuos dabar atydziai, tomą po tomo bevartydamas, Švilpa pradėjo pamažu išuostyti fabriko užneštas dulkes nuo kada buvusio intelektualo. Jam atrodė, kad ir pažangą buvo padaręs: žiūrėk, vienminčių ratelėje jau ir seniai užmiršta lotyniška posakį praeibeldžioja ar kaip šaute iššauka, kada buvo gimęs generolas Aleksas Nikolajevičius Kuropatkinas ir kas jis toks buvo.

Normaliai, tokiu ankstyvu laiku, reikėtų vėl užgesinti šviesą ir pabandyti vėl užmigti, bet Jurgis bijojo. Bijojų buvusio baisaus sapno, kuris dar ir dabar nenuėjo į pasamone ir vis dar dilgino nervus. Jurgis užsuko radiją. Kąžkokia naktinė stotis grojo svajingą "Kapitono tango". Didelės Jurgio blakstienos, jaunystėje gundžiusios gimnazistes, pamažu vėl pradėjo lipti. Rodos vėl mato Jurgis, lyg pro miglas, kaip su dviem mažais pipirais ir Benigna išlipo naujoje žemėje, kaip ranką įkišęs į skylėlę baltinio švarko kišenę vis bando patikrinti, ar dar tebėra 20-ties dolerių banknotas, duotas N. C. W. C. gyvenimo pradžiai, kaip, niekada nedaręs fabriko, pradėjo švilpinti kampines geležėles ir

lyginimo mašiną, kaip grįždavo supiaustytomis ir kruvinomis rankomis namo, krisdavo į lovą ir tik rytą pabudavo naujai pamainai. Toliau jau buvo kiek geriau: Benigna pradėjo dirbti ir vaikai jau kiek paūgėjo.

— Jurguti, — kartą, parėjusi iš miestelio, linksmai užlankstingalavo Benigna. — Žmonės aukaš perka, o mudu net nežinome. Pilnas bankelis išsklotos, buvau užėjusi, skaistus, kaip jaunamartė, o jau žiba — neklaus! Akių negali atitraukti! Gal pagalvokim? Kad taip kokią plytą? Jei ir pritrūktume pinigų, dabar jau nebėda, abu dirbame, o ir antrąją paskolą "ant namų" galėtume užsitraukti. Tik po 53 dolerius už unciją! Juk, antra vėl, nieko kito neprasimanome gyvenimui pagerinti. Kiti, žiūrėk, namus stato, kiti senais mainikauja, kiti nuo radijo aparatų nepasitraukia, sekdami akcijų kursais, kiti loterijos bilietus perka, o mudu — nieko! Žinai, auksas auksu lieka

— is mynė Benigna Jurgiui ant kulnų, — dėk kur nori: nori kabini ant kaklo, nori užsimerk ant rankos, o jei kas dantis išmuštų, susidėjai auksinius ir vaikštai, kaip senas amerikonas. Dainininku save laikai ir, girdėjau, vis opera radijū užsisuki, atsimeni Mefisto "vien tik auksas valdo mus", ar ne?

Motyvų svoris trenkė į Jurgio pusiauvyrinę gyvenimo filosofiją, palenkdamas svarstyklę lėkšę kipselio naudai. Benignos įspena parodė, kas šiuose namuose buvo tikras "bosas".

Nusipirko Švilpos geltono, žvilgančio metalo plytą ir pasidėjo to paties bankelio "seifuke". Grįžto atgal namo pakilia nuotaika, vis šis tas. Ir draugai, kada sužinojo, gal pasakys: "O, tie Švilpos! Velnio nešti ir pamestį, žino, ką daro, ne mes durniai".

Kitą dieną, nei iš šio, nei iš to, parėjusi iš darbo Benigna ir bemaišanti dubenį salotų pietums, vėl užkudakuoja:

— Žinai, ką aš visą naktį galvoju, Jurguti? Juk tie banke nevidonai, tikriausia žino, kas ka "seifukuose" laiko. Ar ne? Pateks žodis ir kieno nors kriminalinė ausi, išlauš į banką plėšikai ir mūsų plytos kaip ir nėra. Juk bankas neatsako už padėtą turtą

seifuke, nuduoda, kad nežino, velnio išperos.

— Tai ką tu siūlytum? — nujausdamas artėjančius nemalumus, šaltai paklausia Jurgis.

— Žinai ką, Jurguti, Rytą ar užporyt, kai jau ta aukso karštiligė praeis, imkime ir parsinešime tą plytą namo. Paslėpsim kur palėpė ar šaldytuve ir niekas nė šnipšt!

Parsinešė Švilpos aukso plytą namo. Jurgis, kad nekiltų įtarimo, išsidėjo į žuvavimo metalinę dėžutę su kablukais ir "žilkomis", kaip Šančių meškeriojai vadindavo. Niekas, tur būt, neatkreipė dėmesio.

Parėjus, Benigna užkaičius arbatos sako: "Išgerkime, Jurguti, po stiklą, gali ir to Portorikų Romo kiek įpilti ir rimtai nutarime, kur mes tą plytą laikysime".

Jurgis, kaip geram "bartendieriui" priklauso, sumaišė gyvenime draugei apykarštį kokteilį, pats sau gi kanadiško gėrimėlio su ledais ir pradėjo tartis.

— Man atrodo, — pradėjo Benigna, kad tie, nevalios, banke praneša, kam reikia, kad štai šitokie Jurgis ir Benigna Švilpai, tikriausia jau bus išdukinę savo plytą ir namus ir gerai paslėpę. Tur būt ir adresą pridėda, juk mūsų santaupos tame pačiame banke, žino. O šiais laikais vagys gudrūs! Išusto nešvarių baltinių krepius, šaldytuvus, namų palėpes, išvarto izoliacijas, nudažo paveikslus.

Ramioje ir, bent iki šiol, viskuo patenkintoje Jurgio širdyje kirminas pradėjo sukuti sau lizdą.

— Tai, va, tau ir tavo aukso plytą Nebeturėsim jau ramaus gyvenimo. Nei kur iš namų galėsime išeiti, vis stovės, kaip kauklėse. Ir velniai mums jos reikėjo? Žmonės pragyvena amžių ir be aukso plytos. Ir gražiai pragyvena, — lyg kaltino, lyg guodėsi Jurgis.

— Nesukubėk taip greitai, — šoko savo linija ginti Benigna, — kas padaryta — padaryta. Tikriausia šetonai ir atgal nebeprimt! Siūlau plytą įdėti į mūsų miegamosios lovos čiūžinį: esame darbininkai, tai vis vienas ar kitas, dribsome ant lovos, tuo pačiu galėsime ir saugoti plytą, kaip perekšlė višta užperėtus kiaušinius.

... Suglaustos Švilpos blakstienos pradeda jau ir visai sulipti ir buvusis pirmykštis sapnas pradeda kartotis: Švilpaj pasirodė, kad kažkas subraškėjo rūsyje. O, gal tik šilumos skardiniai vamzdžiai, pagalvojo. Bet ne, triukšmas vis

LIETUVOJE MİRĖ SIBIRO TREMTINYS VINCAS KAŠUBA

Okup. Lietuvoje š. m. balandžio 4 d., išskentėjęs ilgą Sibiro tremtį, pakėlęs bolševikų didžias skriaudas, savo mylimai tėvynei Lietuvai atidavęs didelę duoklę, nuėjęs ilgoką gyvenimo kelią, sulaukęs 81 metų amžiaus, Marijampolėje amžiams užmerkė akis taurus lietuvis a. a. Vincas Kašuba (Kašuba, kaip jis oficialiai save vadino).

Jis buvo baigęs pirmąją Kauno

didėją ir artėją į pirmąją aukštą. Kažkas rakina duris. Jurgio širdis pastiro iš baimės. Baimės ekstazėje, rodos, supurtė Benigna. Ši šast iš lovos, už po lova paslėptos mentės (mėsai kapoti). Bet jau per vėlu! Trinkelėjo kažkas sunkaus. O, Viešpatie! Benigna susvirduolavo ir paslaka išsitiesė ant miegamojo grindų. Tamsiaodis milžinas jau stveria Jurgiui už gerkles... "No jokes!" — sumaurėja šešiapėdis. "Matai savo žmoną? Gal prisikels, gal jau ir ne, kur laikai pinigų? (Aukso plytą, tikriausiai, — pagalvojo Jurgis)".

Ilgai pirštai vis giliau sminga į Jurgio kaklą, dar spūstelėjimas ir baigta.

— Žmonės gelbėkit! — suunka iš visų jėgų Jurgis, — ir drebėdamas vėl prabunda.

Pro uždaras langų užuolaidas skverbiasi jau gerokai pakilusios saulutės spinduliai. Reiškia ir vėl tas nelemtas sapnas. Jurgio širdis pilna malonaus jausmo, lyg per Velykas. Tai buvo tik sapnas, kartoja Jurgio lūpos, nes niekadoms mudu su Benigna nebuvo nei planavę, nei pirkę aukso plytos. Ir Benigna, tikriausia, sau gyva ir sveika linksmai žaidžia su vaikščiais. Jurgis įsijungia radiją. Pranešėjas skelbia naują aukso kainą: 780 dol. už unciją. Švilpa tik nusišypso. Tuščia ju ir tų uncijų ir tų tūkstančių, juk į grabą nenusineši, kaip sakydavo seneliai.

Švilpa nuėjo prie telefono pasikambinti Benignai, pasveikinti su saulėtu rytu ir rimtai įspėti (kad tik nepamirštų), kad pasiilks viena su vaikščiais tokioje Chicagoje, gerai patikrintų visų durų, naujai sūnaus įdėtus saugumo sklaidis.

meno mokyklą (drauge su dail. Juozu Pautieniu ir kit.). Baigęs meno mokyklą, aktyviai reikėsi kaip dailininkas ir kiek vėliau pasirinko paišybos mokytojo darbą ir mokytojų Prieių gimnazijoje, Marijampolės mokytojų seminarijoje ir Marijampolės marijonų gimnazijoje.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, reikėjo sumanių, darbščių ir išsimokslinusių žmonių. Vincas Kašuba aktyviai jungiasi į Lietuvos atkūrimo darbus, dirba Karo intendantūros karo valdininku.

Visą savo amžių gyveno rūpestiu Lietuvai, savajam kraštui, jo gražesnei atečiai. Tad tokie žmonės atkreipė ir okupantų aki.

Šį taurų lietuvių pedagogą okupantas ištrėmė ilgai tremčiai į šalį Sibirą, o po daugelio metų susidarius galimybei sugrįžti į gimtą žemę, nebuvo jam lemta priglusti savojoje šalyje.

Tik po ilgos tremties, pradedęs sveikata, tegalėjo paskutiniams žemiškam poilsui stabtelėti savojoje žemelėje.

A. a. Vincas Kašuba išėjo amžinybėn pakėlęs daug žemiškų skriaudų, išbraudęs Sibiro taigas ir gal tik vien už tai, kad jis savo gyvenimą aukėjo neprikl. Lietuvai, savajai tautai ir tautos augančiai jaunajai kartai.

Gilaus liūdesio prislėgti Lietuvoje liko žmona ir duklė, sesuo Marija Turutienė, sesuo Anelė ir jos šeima.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse liko sesuo Regina Budrienė, broliai — skulptorius Vytautas New Yorke, Antanas Deltonoje, Floridoje, bei jų šeimos ir anksčiau mirusio brolio Juozo šeima.

Šiam tremties kančias išgyvenusiame tėvynainiui ir savajai tėvynei atidavusiam našią duoklę, po ilgos žemiškos kelionės tebūnie lengva tėvų šalies žemėlė, kurią visa širdimi jis mylėjo.

J. Rimtautas

SVARSTĖ PROBLEMAS

Krikščioniškųjų Bažnyčių Ekleumeninė taryba, kurios vykdomasis komitetas posėdžiavo Strasburge, išreiškė gilų susirūpinimą tarptautinių santykių pablogėjimu, įvykusių ryšių

DRAUGAS, pirmadienis, 1980 m. gegužės mėn. 12 d.

su Sovietų Sąjungos karine intervencija Afganistane. Pasmerkus šią intervenciją, kaip neleistiną svetimos valstybės suverenumo pažeidimą, Ekleumeninė taryba taip pat primena kintus pasaulinei taikai gresiančius pavojus: alkio problemą, ginklavimosi varžybas, energiverenumo pažeidimą, Ekleumeninės krizę.

Mielam bendraminčiui

A. + A. KVIRINUI RUNIMUI mirus, jo žmonai ELENAI, dukrai DANAI ir sūnui RICHARDUI su jų šeimomis bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Juozas Bagdžius
Liuda Dubauskienė
Jūratė ir Edmundas Jaslūnai
Jonas Kavaliauskas
Viktoras Kožica

Antanas Marma
Antanas Pleškus
Kazimieras Povilaitis
Vacys Prūsas
Jonas Tijūnas

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

P E T K U S MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. VIrginia 7-6672

Tel. Rēpublic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

Cleveland Vyrų okteto sąstatas

Nuotr. Okteto archyvo

MŪSŲ KOLONIJOSE

Omaha, Nebr.

CLEVELANDO VYRŲ
OKTETO BELAUKIANT

Septyni vyrukai sudaro Clevelando vyrų okteta ir dėl įvairumų prisideda okteto solistė Irena Grigaliūnaitė. Jų vadovas ir akompaniatorius yra Rytas Babickas, kuris okteto dainas pats harmonizuoja. Per 20 metų oktetas pasirodė įvairiose lietuvių didesnėse kolonijose: Hamiltone, Toronte, Chicagoje, Clevelande ir kitur.

Labai reta proga omahiečiams

bus išgirsti šį okteta atliekant žavingų dainų repertuarą, bus padainuota apie 20 dainų, dauguma lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių.

Oktetas su soliste koncertuos Omahoje, Nebr., gegužės 17 d. 7:30 val. vak. Paul VI High School erdvoje salėje, 1722 So. 16 Str. Medžiotojų ir žuautojų klubo "Aro" pastangomis ruošiamas šis pavasarinis renginys koncertas su vakarine ir šokiais. Klubu valdyba kreipiasi į kolonijos lietuvių finansinės paramos. Mecenatų dėka šis kon-

certas gali įvykti. Bilietai platinaučių tarpe. Susidomėjimas yra didelis. Bilietus dar galima įsigyti ir stalus rezervuoti pas valdybos narius arba pas Vytautą Mackevičių (Lithuanian Bakery 5213 So. 33 Ave. Tel. (402) 733-3076). Įėjimo auka 6 dol. asmeniui, jaunimui iki 17 metų amžiaus pusė kainos.

Tad iki malonaus pasimatymo koncerte, Vietos automobiliams pasistatyti yra tikrai daug. Kas neturi automobilio, nuo mūsų parapijos salės bus nuvežti į renginio vietą. Prašome sekti skelbimus arba susisiekti su klubo "Aro" valdybos nariais.

Teresė Gaidelytė

ALEKSANDRAS STULGINSKIS

ATSIMINIMAI

Spaudai paruošė a. a. JONAS RAČKAUSKAS (1903-1979)

Aleksandro Stulginskio knygų serijos

redaktorius J. A. RAČKAUSKAS, Ph.D.

Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas su Dr. Jono ir Dr. Aldonos Juozevičių parama. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Knygos kaina su persiuntimu \$12.85.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 72 ct. valstyjos mokesčio.

APLINK MUS

× "Chicago Sun-Times" gegužės 10 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriuo primena, kad teroristai negrobia komunistų diplomatų ir neužima jų pasiuntynių. Tai parodo, kas yra jų užnugaris. Įkaitų laikymas Irane komunistams reikalingas nukreipti amerikiečių dėmesį nuo Afganistano okupacijos.

× A. A. Stasys Orentas, buvęs savanoris - kūrėjas, buv. Kybartų ūkininkų dr. jos direktorius, mirė Clevelande, gegužės 9 d. Laidojamas iš Clevelando šv. Jurgio par. bažnyčios gegužės 12 d. Kalvarijos kapinėse.

× Dail. Marija Gaiztėnė dėstys keramikos kursuose, Balzeko Liet. kultūros muziejuje, kurie vyks ketvirtadieniais ir prasidės šį ketvirtadienį.

× Dr. Vytautas Majauskas su žmona Vanda, iš Detroito vykdami į medicinų suvažiavimą San San Francisco, buvo sustoję Santa Monicoje, Calif., pas savo bičiulius Arbus. Lankė čia gyvenančius kitus pažįstamus ir gavo aukų Brazilijos taštams leisti.

× Cicero šv. Antano par. bažnyčioje gegužinės pamaldos po 8 val. r. šv. Mišių.

× B. Pakšto orkestras gros Cicero at-kų kuopos rengiamame vakare šv. Antano par. salėje gegužės 17 d.

× "Dainavos" ansamblis lapkričio 8 d. stato muzikinį vakalą "Čičinskas". Muzika Al. Jurgučio, libretas A. Kairo. Clevelande šio muzikinio kūrinio spektaklis bus lapkričio 22 d.

× Patikslinimas, "Draugo" gegužės 8 d. laidoje aprašyme apie Lietuvos fondo suvažiavimą turėjo būti: Sekretoriata sudarė Daina Kojalytė, Linas Jonas Dagys (ne Vytautas Dagys) ir dr. Jonas Račkauskas. Už klaidą atsiprašome.

× Jonas Motiejūnas, čikagieš, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auka. Maloniai dėkojame.

× Donius Remys, Clarendon Hills, Ill., atnaujinamas prenumeratą, aukojo 10 dolerių. Labai ačiū.

× Lietuviškų knygų "Draugo", pasinaudodami jų atpiginimu, už didesnę sumą įsigijo: Al dona Umbrasienė (Čikagieš), Joana Valaitienė (Western Springs).

× Elena Gotceitienė, torontieš, dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar gavome jos atsiųstą 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: J. Grigaitis, V. Kevalaitis; 2 dol. — Kost. Graver. Visiems dėkojame.

× Aukų atsiuntė: 7 dol. — G. Barčiauskas; 4 dol. — Mislaukas; 3 dol. — Stasys Pikūnas. Visiems maloniai dėkojame.

× Vytautas Jasinevičius yra VI-sios Tautinių šokių šventės foto korespondentų komisijos pirmininkas. Komisijos nariai: Raminta Jelionytė, Algis Stasiulis, Linas Meilus, Eug. Būtenas, Rimantas Damijonaitis, Jonas Kuprys ir K. Izokaitis. Komisijai sutiko talkininkauti — Algirdas Grigaitis, Jonas Garla, Edward Mankus, Petras Malėta ir kiti. Informacijos reikalais skambinti komisijos pirm. tel. 778-4085. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuomėjimais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747 (sk.)

CHICAGOS ŽINIOS

ATKATOS KURUI

Metino dujos, atsirandančios iš pūvančių atmatų prie Calumeto ežero, bus panaudojamos šildymui ir virimui Chicagoje. Tai paskelbė Peoples Gas atstovai.

DVIEJŲ AUKSTŲ VAGONAI

Chicago regionaliniam susiekimui bus pradėti naudoti pirmieji iš užsakytų dviaukštųjų vagonų. Nereikės taip daugeliui žmonių stovėti didžiojo judėjimo valandomis.

PIRSLĖS KOMEDIJA

De Paul universitetas globoja Chicagoje Goodman dramos mokyklą ir teatrą. Šalia pagrindinės būstinės prie Grant parko šio teatro padalinys dabar Athenaeum teatre stato Th. Wilderio "Matchmaker" (Pirslė) Tai šviri komedija.

DOVANA PEKINUI

Trys Chicago zoologijos sodas aligatoriai, kurie išauga iki 12 pėdų ilgio ir sveria 175 svarus, bus nuskraidinti į Pekiną, Kinijos, zoologijos sodą.

HELIKOPTERIAI Į O'HARE

Chicago miesto planavimo komisija patvirtino sumanymą atidaryti helikopterų tarnybą iš miesto centro nuo Merchandise Mart į O'Hare aerodromą. Reikia dar, kad tą patvirtintų miesto taryba.

TV PRIEŠ NUSIKALTIMUS

Pavojingesnėse Chicago miesto traukinių susisiekimo stotyse bus įtaisyti televizijos aparatai, kurie į sekimo centrą perduos vaizdus apie užpuolimų grėsmę, ir policija bus pasiųsta palaikyti tvarką.

ATPIRKS GELEZINKELĮ

Chicago regionalinio susisiekimo vadyba penktadienį paprašė federalinės paskolos garantijos, kad galėtų nupirkti suburbanutavų Rock Island geležinkelį ir įjungti į apylinkės susisiekimo sistemą.

PAGERINIMAI PARKUOSE

Chicago parkų distrikto parduos bonų už 20 milijonų dolerių. Palūkanos — arti 7%. Lėšos bus panaudojamos naujoms statyboms ir pagerinimams parkuose.

AREŠTAVO 67

Sportsman Parke, Chicagoje, ketvirtadienį areštuoti nelegaliai į JAV atvykęs ir čia dirbusieji meksikiečiai ir vienas salvadorietis.

PASALINTI CHEMIKALUS

Teismas įsakė savininkams pašalinti apie 1.500 indų su pavojingais chemikalais, esančiais dviejų akrų plote prie 42 gatvės ir Knox, Chicagoje, kur jų atliekas gabeno A. B. Container bendrovė. Chemikalų indai gali praleisti pavojingas medžiagas, pakilus temperatūrai virš 68 laipsnių, o tie chemikalai da-

Ateitininkų federacijos tarybos posėdžio pabaigoje kalbasi organizaciniams klausimais. Iš kairės: Roma Olsauskaitė, adv. Saulius Kuprys ir Pranutė Laukaitė - Domanskienė. Nuotr. V. Rimšelio

Saulių Vytauto Didžiojo rinktinės tautinių šokių grupė "Vytytis". Iš kairės (1 eil.): Jonas Grigola ir Algis Krasauskas; (2 eil.) — Felicija Banytė, Vilija Jakaitytė, Dalia Černiauskaitė, Valerija Sparkytė ir Dana Juodytė; (3 eil.) — Linas Martis, Marytė Pociūtė, Vida Lietuvninkaitė, Marija Donskytė, Rūta Galinašienė, Diana Žemgulytė, Gitta Rudaitytė, Rūta Juodytė ir Algis Vaitkevičius; (4 eil.) — Algis Palukaitis, Linas Norušis, Jonas Miglinas, Algis Jasaitis, Juozas Milavickas ir Povilas Krutulis (nuotraukoje nėra: A. Galinašio, R. Lukaitės, R. Lietuvninkaitės, V. Atkinsono ir A. Neimanto).

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Tautos Fondo visuotinis metinis narių suvažiavimas bus gegužės 24 d. 10 val. Kultūros židinyje (341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, telef. 212 — 827-6945). Darbotvarkėje numatyti Tautos Fondo tarybos, valdybos, įgaliotinių, kontrolės komisijos ir Vliko valdybos pranešimai. Bus renkama ir nauja TF taryba ir kontrolės komisija.

— JAV LB Cape Cod apylinkė išleido velykinį "Lietuvių žinių" nr. 2, kuriame aptaria plačią apylinkės valdybos veiklą pereinamais metais ir duoda Vasario 16 proga aukotojų sąrašą. Šiais metais ši apylinkė surinko 1,063 dol.

— Artėjant šeštajai Lietuvos Tautinių šokių šventei, JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus artimai bendradarbiauja ir dažnai tariasi su šventės rengimo komiteto pirm. Jonu Talandžiu, Tautinių šokių instituto pirm. Galina Gobiene, leidinio redaktorium Jonu Barriu, Gene Rimkiene, Sogija Džiugiene ir savo atstovu Modestu Jakaičiu.

— Juno Beach, Fla., miesto žinyboje "The Zoning Board of Adjustment" dirba Antanas Stepanauskas.

— Palm Beach, Fla., Lietuvos klubas gegužės 3 d. sušaukė susirinkimą. Kadangi gegužė yra Stasių ir Danučių mėnuo, tai visi varduvininkai buvo pasveikinti. Atlikus visus formalumus, sekė pagrindinė dienos tvarkė: juostinis žodžio, muzikos ir dainų montažas "Nemunas". Parengė solistė Juozė ir žurnalistas Daugėlai. Einamosese reikaluose pirm. V. Mickus papasakojo apie įvykusią organizacijų pirmininkų pasitarimą derinti tarporganizacinę veiklą. Pasidžiaugė darniais su-

bar yra arti Stevensonso greitkelio. Už nepaklausymą bendrovė gali būti nubausta 10,000 dol. ir dar po 1000 dol. už kiekvieną uždelstą dieną.

— Jonas Matulaitis, LB Los Angeles apylinkės valdybos narys informacijos reikalams, ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti vietos informacijos centrą. Centro veiklai duoda reikiamas patalpas ir parūpina visas kitas priemones. Praktišką centro darbą organizuoti ėmėsi Antanas Maželis. Tuo reikalu jis suėjo į kontaktą su Jaunimo sąjungos Los Angeles sk. valdyba ir artimiausiu laiku kviečia akademinių jaunimo pasitarimą.

— Algis Matulaitis, LB Los Angeles apylinkės valdybos narys informacijos reikalams, ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti vietos informacijos centrą. Centro veiklai duoda reikiamas patalpas ir parūpina visas kitas priemones. Praktišką centro darbą organizuoti ėmėsi Antanas Maželis. Tuo reikalu jis suėjo į kontaktą su Jaunimo sąjungos Los Angeles sk. valdyba ir artimiausiu laiku kviečia akademinių jaunimo pasitarimą.

— Algis Matulaitis, LB Los Angeles apylinkės valdybos narys informacijos reikalams, ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti vietos informacijos centrą. Centro veiklai duoda reikiamas patalpas ir parūpina visas kitas priemones. Praktišką centro darbą organizuoti ėmėsi Antanas Maželis. Tuo reikalu jis suėjo į kontaktą su Jaunimo sąjungos Los Angeles sk. valdyba ir artimiausiu laiku kviečia akademinių jaunimo pasitarimą.

— Algis Matulaitis, LB Los Angeles apylinkės valdybos narys informacijos reikalams, ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti vietos informacijos centrą. Centro veiklai duoda reikiamas patalpas ir parūpina visas kitas priemones. Praktišką centro darbą organizuoti ėmėsi Antanas Maželis. Tuo reikalu jis suėjo į kontaktą su Jaunimo sąjungos Los Angeles sk. valdyba ir artimiausiu laiku kviečia akademinių jaunimo pasitarimą.

— Algis Matulaitis, LB Los Angeles apylinkės valdybos narys informacijos reikalams, ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti vietos informacijos centrą. Centro veiklai duoda reikiamas patalpas ir parūpina visas kitas priemones. Praktišką centro darbą organizuoti ėmėsi Antanas Maželis. Tuo reikalu jis suėjo į kontaktą su Jaunimo sąjungos Los Angeles sk. valdyba ir artimiausiu laiku kviečia akademinių jaunimo pasitarimą.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ŠAULIŲ VEIKLOJE

— Vytauto D. šaulių rinktinės meno vadovas Juozas Petrauskas yra paruošęs gana įdomų spektaklį, keturių veiksmų dramą "Valkatą", kuri bus suvaidinta šaulių salėje gegužės 18 d. 3 val. p. p. Gautoje šio veikalo apybraižoje sakoma, kad žmogus dėl klastos ir įvairių intrigu gali tapti girtuokliu ir valkata, bet jei viduje nėra visai sugedęs, gali grįžti į normalų ir šviesų gyvenimą. Veikalo turinys įdomus ir daugelio metų patirties turinčiam režisieriui J. Petrauskui vadovaujant su parinktais vaidintojais, žiūrovų tikrai neapvils. Apybraižoje šio veikalo autorius nepažymėtas, kas leidžia manyti, kad bus tas pats... Petrauskas, kuris yra keletą gražių vaizdinių parašęs ir išvedęs į sceną, pasirašydamas Nemunėlio slapyvardžiu.

— Viena gražių šaulių tradicijų reikia laikyti lankymą savo mirusių narių kapų. Gegužės 25 d., sekmadienį, 11 val. renkames šv. Kazimiero lietuvių kapinėse be uniformų. Bus stengiamasi prie kiekvieno sustoti, pasimelsti ir papuošti kapą tautine vėliavėle. Tuo patu laiku kitas šaulių būrys lankys Liet. Tautines ir Bethania kapines, kuriose taipgi išlaidavusių ir amžinybę nemažas skaičius.

BRAZILIJOSJE

— "Jornal do Imigrante", Brazilijoje leidžiamas laikraštis, išspausdino platų Rymantės Steponaitytės straipsnį apie kpt. Juozą Čiuvinską jo 80 metų amžiaus sukakties proga. Straipsnyje J. Čiuvinkas vadinamas "imigranto pavyzdžiu" ir pasakojama apie jo gyvenimą Lietuvoje, jo tarnybą savanoriu, Lietuvos nepriklausomybę ginant, jo imigravimą į Braziliją 1930 m., darbą konsulate ir lietuvių bei vietos visuomenėje. Straipsnis labai šiltai atsiliepia apie J. Čiuvinską ir sako Lietuvos vargus dabartinėje Sovietų okupacijoje. Tame pačiame laikraštyje yra išspausdintas ir kitas straipsnis — Vilniaus universiteto 400 metų sukakties paminėjimas su daugeliu nuotraukų. Gaila, kad nuotraukų dauguma imta iš okupacinio laikotarpio. Bet svetimiesiems nelengva gauti istorinių nuotraukų.

— Algirdas Plangas, 68 m., gyvena Patrocinio Paulista miestelyje. Yra našlys, turi 8 vaikus, 4 sūnus ir 4 dukteris, kurių trys jau susikūrė šeimas. Kitos trys giminingos šeimos gyvena St. Pauly. Visi jie labai malonūs, darbštūs, dūsūs ir religingi žmonės. Šeštadienį ir sekmadienį, balandžio 19-20 d., lan kėsi pas juos kun. S. Šleika, lai mino namus, laikė pamaldas parapijos bažnyčioje, guodė jų pačių ir kaimynų šeimų ligonius. Susipažino, be to, ne tik su vietovės, bet ir su netolimo Franca miesto įžymybėmis.

OKUP. LIETUVOJE

— Lietuvos istorijos metraščių 1978 metų tomas išleistas šių metų pradžioje. Išleido "Mokslas" leidykla Vilniuje. 172 pusl. Iš įdomesnių rašinių pažymėtini: Egidijaus Banionio studija "D. L. K. pasiuntiniai Krymo chanate XVI a. I-jame ketvirtėje", Juliaus Lebedžio "A. Janulaitis — marksizmo klasiko vertėjas", Alf. Eidinto "A. Platenas Lietuvoje". Kazys Rukšėnas pateikia rašinį "Dėl Lietuvos žydų gelbėjimo hitlerinės okupacijos metais". Pateikta ir kitos medžiagos. Redakcinę kolegiją: M. Jučas, V. Merkys, V. Milius, G. Niunkienė, R. Strazdūnaitė, H. Sadžius, Ad. Tautavičius, Br. Vaitkevičius (vyr. red.), R. Žepkaitė. Metraščių paruošė Lietuvos mokslų akademijos Istorijos institutas.

šaulių. Pirmadienį, gegužės 26 d., 10 val. visi uniformuoti šauliai renkames šv. Kazimiero lietuvių kapinėse pamaldoms ir iškilmėms prie steigėjų paminklo.

— Šaulių organizacija savo globėju yra pasirinkusi šv. Joną. Šio šventojo diena yra greitai artėjanti birželio mėn. Kad tinkamai pasiruoštume, planai daromi dabar. Birželio 15 d. autobusais važiuojama į Rockfordą. Ten esantis šaulių būrys mūsų laukia. Puikiai įrengtame lietuvių nuosavame gegužinėms plote degsim laužą, turėsime meninę programą ir daugybę įvairių Norintieji dalyvauti šioje puikioje išvykoje kviečiami registruotis pas moterų vadovę St. Cecevičienę (tel. 523-4526). Vytauto D. šaulių rinktinės savo patrono dieną atžymės banketu savuose namuose birželio 21 d. 6 val. vak. Bus turtingi laimėjimai, o svečiai vainikuoti cepelinais ir spurgomis. Tikimasi gražiai praleisti vakarą.

— Rinktinės jaunimas yra su siorginavęs "Vyčio" šokių grupę, nepaliaujančiai tobulėjančią. Turi pakvietimą ir dalyvaus Auroros miesto eisenoje ir iškilmėse liepos 4 d. Taipgi ten atliks specialiai jiems skirtą tautinių šokių pyne. Dalyvaus šokių šventėje. Prieš tai atliko programą Urbanoje, Detroito, Rockforde ir kt. Šiuo metu turi ne visai oficialų iškvietaimą važiuoti į Belgiją. Žinoma, šis klausimas yra svarstomas, bet ar pavyks nugalėti visus sunkumus, parodys ateitis. Mes, vyresnieji, džiaugiamės ir didžiujamės mūsų jaunųjų šaulių energinga veikla. J. Yla

PASKYRĖ PREMIJAS

Chicago Lietuvos Tautiniai namai iš savo 1979 m. pelno paskyrė šias premijas:

1. Visada lietuviškos kultūros, viesuomeninio ir politinio gyvenimo reikalais besirūpinančiam Lietuvos konsulatui Chicagoje 1,000 dol.
2. 65-tus metus pastoviai lietuvišką žodį nešančiam, tautinės minties savitraščiui "Dirvai" — 1,000 dol.
3. Moksliniais ir kūrybiniais lietuviško rašto ir kalbos reikalais besirūpinančiam Lituanistikos institutui — 500 dol. Tai graži Chicago Lietuvos Tautinių namų akcija. Kaip žinia, pereinamais metais buvo paskirta šešios premijos bendroje sumoje — 3,000 dol.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8706
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas GINTARAS P. ŠEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163.
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

B I T Ė S

Liuda Germanienė

Ilustravo Zita Sodelkienė. Kleit viršeliai. Didelio formato. Tai graži dovana mūsų mažiesiems. Išleido Lietuvos Montessori Draugija. Spaudė M. Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$3.85. Illinois gyventojai dar prideda 18 ct.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629